

ČÍSLO 31 | ZÁŘÍ 2020

KOLEM KAMEN

www.kolem-kamen.cz

Výjimečný podzim s Iron Dog n°6

BRUNNER®

heizen auf bayerisch.

Kolem kamen
časopis pro ty, kteří to s topením
myslí opravdu vážně

čtvrtletník
číslo 31, vychází 15. 9. 2020
ISSN 2464-7527
MK ČR E 21836

Vydává
Spolek na obnovu tradičních řemesel
Dvory nad Lužnicí 87
378 08 Dvory nad Lužnicí
IČO: 03390578
zapsáno ve spolkovém rejstříku vedeném
u Krajského soudu v Českých Budějovicích
v oddílu L, vložce číslo 6499

šéfredaktorka
Jitka Pokorná

vedoucí vydání
Eliška Pokorná

jazyková redakce
Radka Šimová

spolupracovníci redakce
Karel Blažek, Igor Bubeníček,
Hannes Eilig, Marta Jastrebnická, Kristýna
Martinová, Petra Sedláčková, Růžena
Srbová

grafická úprava a sazba
Michal Jánský

tisk
Tisk Horák Ústí nad Labem

www.kolem-kamen.cz
redakce@kolem-kamen.cz

Brunner Urfeuer

Z OBSAHU ČÍSLA

Editorial.....	2
Návrat k otevřenému ohni.....	5
Brunner Urfeuer – praoheň jako výsledek technického vývoje	9
Osobnost čísla Radek Peterka	14
Sardinie, ostrov plný kontrastů.....	26
Chutě Sardinie.....	30
K historii výroby a užívání nizozemských dlaždic	38
Pračlověk Jaromír	48
Dekorační techniky v keramice aneb co je na hrníčku, může být i na kachlích.....	54
Kamnářovo ucho.....	68
Co čteme za kamny.....	71

Editorial

Jitka Pokorná

Oheň, ohýnek, táborák, vatra... Už při pouhém pomýšlení na tato slova se nám v hlavě vynořuje mnoho asociací. Na prázdniny u babičky, na pečené brambory v popelu, na špekáčky barvící se do rudočerna, kdy každá kapka odkapávajícího tuku zažihá v ohni nové plamínky, na táborové písně při kytáře, první lásky a nesmím zapomenout třeba na můj oblíbený film, který se natáčel u nás v Bechyni v hlavní roli s mistrem Hrušínským, Dým bramborové natě. A hned mne zase napadá nezapomenutelný Arnoštek v kultovním filmu Kouř. Schválně, co prvního se vybaví vám? Oheň je v nás jednoduše velmi silně archetypálně zakotven. Tak silně, že i když se většinou snažíme psát o velmi sofistikovaných a důmyslně promakaných systémech hoření, tak si zaslouží, abychom otevřenému ohni věnovali naše podzimní vydání. Prostě otevřený oheň je zpět!

Vzpomínám si, když pan Brunner, majitel firmy na výrobu krbových vložek a kamen, přišel s tím, že chce na trh uvést jako novinku otevřená ohniště. Říkali jsme si, že se úplně zbláznil. V Čechách se tehdy kladl důraz spíše na výkon a akumulaci a o otevřených ohništích se kamnáři vyjadřovali spíše s despektem.

Otevřenému ohni se posměšně říkalo „studená záda“. Ale jak šel čas a lidé začali svá obydlí stále více zateplovat a izolovat, přišla doba, kdy právě malý výkon a blízkost ohně začali někteří zákazníci preferovat. „*Nepotřebujeme topit na maximum, chceme po náročné práci relaxovat u ohně s knihou při lahvince výtečného vína,*“ říkali. A otevřená ohniště se začala poměrně dobře prodávat. Někdy je prostě prospěšné vrátit se na začátek. V mnoha věcech zkrátka platí, že se vývoj pohybuje po spirále. Vezmete původní věc, tu někam posunete a ono to, světe, div se, funguje. Alespoň v tomhle případě určitě.

Otevřený oheň s podtitulem Návrat ke kořenům, to je přesný název tohoto vydání. Návratem ke kořenům ale nemusí být jen otevřený oheň. Zjistila jsem, že mnoho lidí v téhle zvláštní orouškované době prožilo cosi, co se návratem ke kořenům dá docela dobře pojmenovat. Svět se zastavil a mnoho lidí nevědělo, co dál. Mnozí z nás se vrátili k zahradničení a vlastnímu pěstování zeleniny. Ne že by úplně zatím neměli co jíst, ale práce s hlínou je nějakým způsobem uklidňovala. Dcera, která původně měla být celý rok v zahraničí a shodou okolností uvízla doma, mi postupně zrušila květinové

záhony a nasázela mi na všechna volná místa pórek, kapustu a okurky. Když mi chtěla zrušit záhon s jahodami, protože vyhodnotila, že výnosnější bude co do poměru výnos cena vysázet kvěťák, rázně jsem zakročila. Mnoho lidí se vrhlo na domácí pečení až tak moc, že nám společnost lehce překynula. I my doma jsme si vyzkoušeli, že dokážeme kromě chleba upéct i docela dobré rohlíky, vky, a dokonce narozeninový dort. A to tři generace dohromady, bez toho aniž bychom se vzájemně povraždili :)

Dvorní fotograf se v karanténě na chalupě vrhl na natáčení krátkých videí o tom, co všechno se dá uvařit na ohni ve volné přírodě, a to včetně dezertů. Jeho počín si všimla i filmová kritička Mirka Spáčilová. Další známý, který se žije jako režisér reklamních spotů, když se ocitl prakticky ze dne na den bez práce, si řekl, že chtěl mít vždy bar nebo hospodu. Ale nikdy nebyl čas. A teď provozuje moc hezký zahradní bar pro cyklisty a unavené kolemjdoucí na své zahradě v jižních Čechách. Ve velmi stylovém prostředí si zde můžete dát třeba kávu na toniku, ochutnat pivo z jednoho malého pivovaru nebo si na ohni sami opéct špekáček. Zda se k původní profesi vrátí, nebo z něj už nadobro

bude barman, se uvidí. Každopádně až budete projíždět malou vesničkou s názvem Cep na Třeboňsku, určitě se zastavte. Návštěva Zahrady, jak je bar nazván, rozhodně stojí za to.

Dalším návratem ke kořenům se dá popsat i letošní dovolená jednoho kamnářského páru. Jsou spolu skoro třicet let, a tak si řekli, že když letos nebude každoroční zahraniční dovolená, proč to nevzít po Čechách a pěkně po svých s báglem na zádech. Něco prošli pěšky, něco absolvovali na kánoji po řece a něco vláčkem. Strávila jsem s nimi na cestě jeden večer. Byli už v závěru své cesty a vypadalo to, když opomenou drobné škádlení na téma špatně zvolené obuvi pro manželku a shánění lžice na boty, že je celá cesta zocelila. Troufám si říci, že tihle dva spolu ještě minimálně třicet let zůstanou. Po téhle cestě tedy určitě.

Slyšela jsem, že čínský znak pro krizi je úplně stejný jako ten pro příležitost. Takže ať už nás na podzim čeká druhá, třetí nebo kolikátá vlna, u kamen nebo u ohně se všechny problémy stávají snesitelnější. Přeji pohodové čtení a všem, aby dokázali jako někteří mí přátelé přetavit jakoukoliv krizi v příležitost.

Návrat k otevřenému ohni

Text | Eliška Pokorná
Ilustrace | Ivana Vrátníková

Dvacáté první století přineslo technologický rozvoj takovou rychlostí, že většina z nás už ji ani není schopna zaznamenat. Sotva jsme si zvykli používat jednu sociální síť, naše děti už používají úplně jinou. Vyvinuly se špičkové technologie aut, která sotva musíme řídit, ale lidé je čím dál, tím méně chtějí vlastnit. Díky sdílené ekonomice si je totiž mohou jednoduše na půl hodinky pronajmout a nemusí se starat.

Stejně inovace se objevily v našich domovech. Jen málokterá novostavba se v dnešních dnech projektuje bez alespoň jedné „chytré“ vymoženosti. To máme chytrý bojler, chytré zabezpečení, chytrá klimatizace, chytrá pračka, lednička, televize a bůh ví co ještě. No a uprostřed všech těchto vymožeností a rychlých inovací se zdá, že mnozí z nás začali toužit po něčem jiném, takovém jaksi trvalejším.

Korunu tomu všemu návratu k věcem technologickými časy zapomenutým nasadil kupodivu až koronavirus. Miliardy lidí donutil zpomalit, zamyslet se a částečně je pro jejich vlastní dobro uvěznit na nějakou dobu na jednom místě – u nich doma. Díky tomuto experimentu, který nám příroda připravila, jsme měli možnost zjistit, že v karanténě nám ani tak moc radost nedělá naše chytrá lednička – protože jídlo je

stejně všechno vykoupené – ale spíš takové ty nudné věci, na které běžně nemáme čas.

Hráli jsme tak například stolní hry, mnozí z nás oprášili staré pekačky a dali se do pečení, jiní se zase jali řešit potravinovou krizi pěstováním rajčat na balkoně. Ať už tomu bylo jakkoliv, viděli jsme, že doma si přece jen nejvíc

vážíme takových těch obyčejných věcí, které se za poslední dobu až tak moc nezměnily.

Stejně tak jsme ocenili, když jsme na čas mohli oddechnout od počítání nakažených, a třeba si jen sednout u kamen a číst si knížku. Tak jako se to dělalo po generace, nasát tu pravou atmosféru domova. A není to jen kvůli karanténám a virům, ale celkově kvůli náročnosti této doby, že se doma stále více snažíme vrátit k tomu, co v minulosti fungovalo. Stále toužíme po tom samém pocitu, ale v moderním pojetí.

Díky tomuto spojení někdy nastávají paradoxní situace, které se například při stavbách nových obydlí nebo renovacích těch stávajících musejí řešit. Tak třeba už dnes není prioritou, aby naše topidla vyprodukovala co nejvíce tepla. Naopak moderní stavby dokáží s teplem pracovat tak, že je ho často přebytek. Protože ale zdroje tepla, a převážně pak ta, kde hoří oheň, jsou tím epicentrem pravé atmosféry domova, musela se vývoji také přizpůsobit.

Příkladem tohoto přizpůsobení je krbová vložka od německé firmy **Brunner** nazvaná příznačně **Urfeuer**, tedy něco jako Prvotní oheň. Tato vlož-

ka v podstatě umožňuje mít v bytě moderní doby ohniště s otevřeným ohněm. Ano, otevřeným do takové míry, že mezi vámi a hořením nebrání žádné sklo. Takovéto úpravy tradičního ohniště nalezneme v moderních bytech jak v obývacích místnostech, kde můžeme dlouhé hodiny pozorovat plápolající plameny z první ruky, tak například v kuchyních. Tam naopak poslouží jako takový celoroční táborák, který na čerstvém ohni připravenému jídlu dodá tu jedinečnou letní chuť.

Mnozí by mohli namítat, že mít otevřený oheň v kuchyni, nebo pak snad ještě v obývací nevěstí nic

dobrého. A rozhodně by to nepovažovali za bezpečné. Naštěstí právě zde ta moderní technologie šla ruku v ruce s trendem a díky prvotřídní spalovací technologii **Brunner Urfeuer** požár rozhodně nehrozí. Ba naopak zcela bezpečně dodá moderním bytům, domům a chalupám punc dobrodružství, přírody a pocit sounáležitosti všem, co se u tohoto ohně sejdou.

Podobně je to s otevřenými krby určenými pro venkovní prostory. Ty mají také schopnost k sobě přivolávat party kamarádů a celé rodiny, aby u nich poseděly a zavzpomínaly na staré časy a k tomu si samozřejmě něco dobrého upekly. Takové jsou například slovenské krby **Polyflam**, jejichž ohniště

za dlouhých letních večerů svádějí k pozorování ohně dlouho po tom, co se v ohništi dogrilovalo.

Dá se zkrátka říct, že trend vracení se zpátky do minulosti, k retru a věcem, co dříve po staletí fungovaly, je neoddelitelným druhem stále rychleji postupujících inovací. Stejně tak otevřený oheň je čím dál více oblíbený tak, jak jeho zabudování do moderních prostor umožňuje neustálá technologická vylepšení. Už tedy jen zbývalo, aby nám tyto nestandardní časy ukázaly ještě více, jak moc si vážíme domova a jak oceníme, když se za dlouhých koronavirových večerů můžeme ohřát a rozveselit u nějakého toho rodinného ohně.

Brunner Urfeuer

praoheň jako výsledek technického vývoje

Text | Hannes Elig
Foto | Brunner

Mohlo by se zdát, že otevřený krb není žádná věda. Koneckonců na dimenzování komínů pro otevřené krby existují dlouhá léta i tabulky. Tyto ale počítají s tím, že do místnosti, ve které hoří krb, bude přiveden vzduch, nebo že bude mít místnost odpovídající kubaturu. U Brunnera vyvinuli krby, které mají přívod vzduchu přímo do vložky a jsou na vzduchu z místnosti nezávislé.

Otevřený oheň jako doplněk k pánské společnosti

Je pravda, že otevřené krby potřebují oproti krbovým vložkám mnohem více vzduchu. To je dané tím, že nepotřebují vzduch pouze na spalování dřeva, ale i vzduch, který kontinuálně odchází do komína prostě proto, že má tu možnost, a komín ho neustále otevřeným otvorem z místnosti vlastně vysává. Díky tomu je tedy už při plánování stavby nutné počítat s větším průměrem potrubí na přívod vzduchu do místnosti, kde krb bude stát. Zatímco u krbových vložek je dostatečných zpravidla 125 - 150 mm, u otevřených krbů je to 250 - 300 mm. Rovněž průměry komínů jsou vyšší. Právě dimenzování přívodu vzduchu a způsob jeho přívodu do ohniště byl pro vývojáře u Brunnera ten největší úkol. Popasovali se s ním ovšem tak dobře, že nyní mají v nabídce nejen krby otevřené čelně, ze dvou i ze tří stran, ale dokonce i ze všech čtyřech stran. Krb ze čtyř stran otevřený se jmenuje Brunner 4 free a skládá se vlastně ze dvou částí. První stojí na podlaze a druhá je zavěšena ke stropu.

Pro spokojenost zákazníka s funkcí otevřeného krbu jsou důležité ještě další dvě věci, které u Brunnera neopomenuli. Jednak je to klapka, která odtah z krbu uzavře, pokud právě netopíme, jednak stahovací ochranná síťka, která zajistí, že z krbu nebudou

ulétávat žhavé uhlíky. Tato síťka, i když je poměrně hustá, je v době, kdy krb hoří, prakticky neviditelná. Intenzita světla vycházejícího z ohně je tak vysoká, že mřížku hravě prosvítí. Můžeme ji tedy klidně nechat staženou i v době, kdy u krbu sedíme, ne jenom, pokud už jsme v krbu přestali topit a z místnosti odcházíme. Naopak ji však nesmíme nechat staženou, pokud chceme přiložit dřevo :-)

Specialitou produktové řady Urfeuer je takzvaný kuchyňský krb. Jedná se o otevřené ohniště se zvýšenou hloubkou, ve kterém je možné péci a grilovat. Ohniště je totiž možné dovybavit i grilovací jehlou s motorickým pohonem a určitě se mnou budete souhlasit, když řeknu, že maso, připravené na otevřeném ohni, chutná lépe než z elektrické trouby.

V době, kdy naše domovy mají tepelné ztráty, jaké dříve měla jedna místnost, není už vysoký výkon krbu tím hlavním kritériem při jeho výběru. Často dnes volíme jako hlavní zdroj vytápění tepelné čerpadlo a krbu necháváme už jen funkci doplňku interiéru. Otevřené krby nemají vysoké účinnosti ani ideální emisní hodnoty, dokáží však vykouzlit úžasnou atmosféru pohody a klidu a to je hlavní důvod, proč se k nim zase po čase vracíme.

Specialitou produktové řady Urfeuer je takzvaný kuchyňský krb

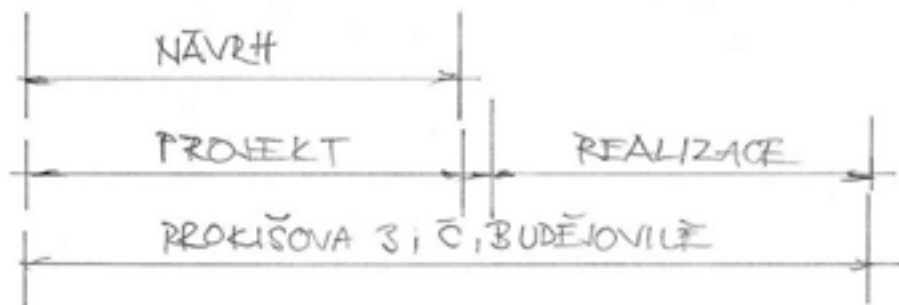
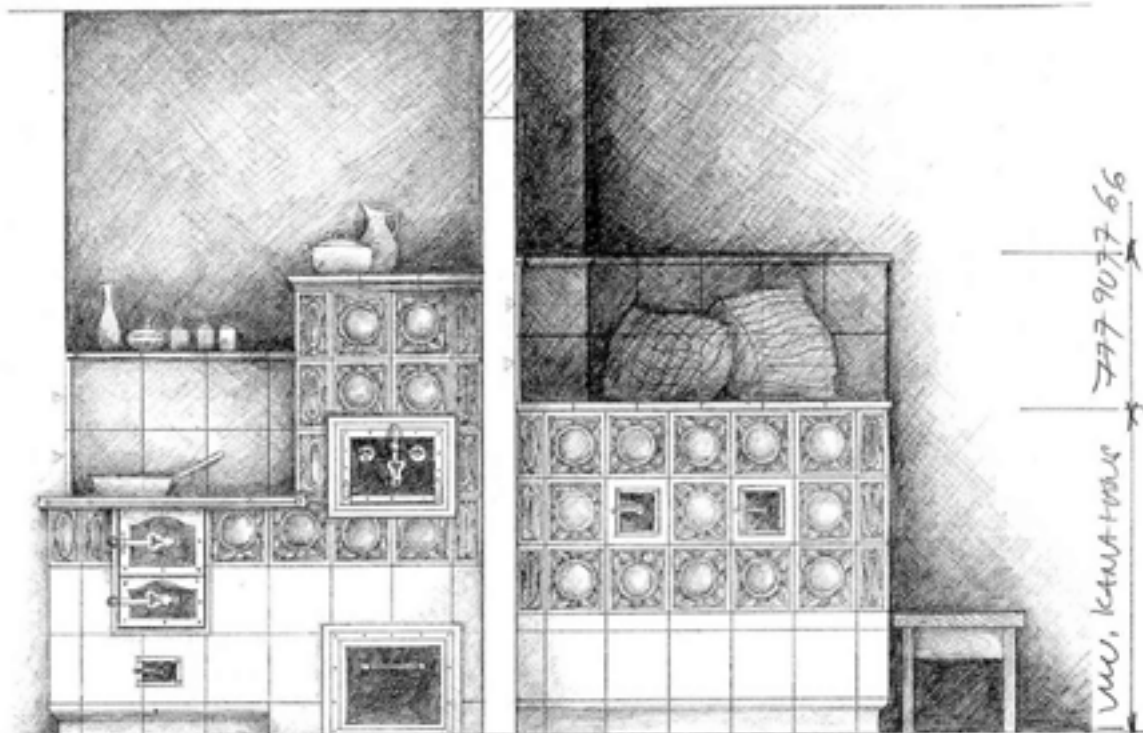
HANUŠ

KAMNÁŘSTVÍ

Prokišova 3, 370 01 České Budějovice

Tel.: +420 777 907 766 • E-mail: kamna.hanus@tiscali.cz

www.kamnahanus.cz

KACHLOVÝ SPORÁK S LEŽENÍM	
UVEDENÍ	R. HANUŠ
INVESTOR	J. KRÁL
1.4. 2019	M 1:100

Otevřený omítaný krb, realizace Roman Hanuš

Radek Peterka

Výzev se nebojím, zkouším leccos

Text | Jitka Pokorná, Kristýna Martinová
Foto | Kolem kamen

Člověk, pro kterého je řemeslo zároveň koníčkem a nezalekne se žádné výzvy. Přesně takový je kamnář Radek Peterka, osobnost tohoto čísla, za kterým jsme se vypravili pro rozhovor do Plzně. Vyrazili jsme hned ráno, jelikož pro nás Radek naplánoval návštěvu několika míst, která zdobí jeho realizace. My jsme pro vás všechna kamna nafotili a k samotnému rozhovoru jsme se následně vydali k Radkovi na chalupu, kterou ve volném čase se svým otcem rekonstruuje. Jelikož se oba zabývají restaurováním starého nábytku, celému místu panuje útulná atmosféra. Z rozhovoru se tím stalo milé povídání u kávy a buchet a z celé naší pracovní cesty příjemně strávený den.

Radku, jsme u Vás na chalupě po rodičích, kterou předěláváte s tím, že byste tu chtěl žít. Říkáte, že kdykoliv jste tady, tak se pracuje. Pomáhá Vám s tím také otec, vše se snažíte zrekonstruovat se ctí ke starým materiálům – dá se tedy říct, že je práce i Váš koníček? Máte ještě nějaké další?

Dá se to tak říct. Mě baví pořád něco dělat, vytvářet, to je můj koníček. Máme to vlastně v rodině – otec i nevlastní otec byli řemeslníci, jeden syn truhlář, druhý kamnář. Na nějaké další koníčky mi nezbývá čas. Když jedeme s rodinou na dovolenou, jedná se víceméně o turistiku, výlety. Rád navštěvuji hrady, zámky, kde pak fotím všechna kamna a sporáky. Válet se neumím, zjistil jsem, že tudy cesta nevede – i dovolená musí být aktivní.

Pracujete tedy se synem? Povězte nám, jak jste se ke kamnařině dostal Vy a jak to dnes ve Vaší firmě chodí. Máte k ruce nějaké další lidi?

Já jsem vždy věděl, že budu něco stavět. Samozřejmě v patnácti letech nemá člověk jasnou představu. Původně jsem se chtěl jít učit na uměleckého truhláře, ale jediná škola byla tenkrát v Bratislavě a táta říkal, že elektrařina bude perspektivní obor, tak jsem se

nakonec učil elektrikářem. Rodiče se však mezitím rozvedli, máma si vzala kamnáře a já se tak dostal k řemeslu, kterému se věnuji dodnes. Začal jsem pracovat se Štefanem a on mě naučil všechno, co dnes umím. Po Štefanově odchodu do důchodu jsem na firmu navázal, deset let mi pomáhal i táta a dnes pracuji se synem, který je v tomto oboru vyučený. Nikoho dalšího ve firmě nemáme, děláme vše ve dvou.

No a jak tedy zvládáte všechnu práci okolo? Protože kamnařina není jen o tom to postavit, ale také nakreslit, nacenit ... Nepřemýšlel jste o tom, firmu rozšířit? Vztít někoho z venku?

Tahle část práce se dělá po večerech nebo o víkendech. Soboty většinou trávím tady, na chalupě, a když to jinak nejde, v neděli pracuji na nabídkách a nákresech. Syn mi říká pořád, že bych měl přibrat někoho dalšího, a asi by to byla cesta, ale já jsem takový, že potřebuji vždy vidět až na konec. Kdybych sehnal někoho šikovného, u koho bych si byl jistý, že mu můžu důvěřovat, tak asi ano, ale podle mě je to sázka do loterie. Přeci jen toho člověka vše naučím a on mi pak třeba uteče. Radši si vše ohlídám sám, od nacenění až po samotnou realizaci.

Radek Peterka

Když jste ke kamnařině přišel takhle neplánovaně, měl jste ji od první chvíle rád nebo jste si k ní musel najít cestu?

Bavilo mě to od začátku, když jsem viděl, co je to za práci. Že když něco postavím, udělám radost nejen sobě, ale ocení to i zákazníci a něco trvalého po mně zůstane. Tenkrát jsme vše dělali tím nejhistoričtějším způsobem. Chodili jsme si nakopat hlínu, do cihlen pro střepy, ty jsme pak namáčeli. Štefan mě učil i osekávat a zabrušovat kachle, ale takto už jsme to nedělali. V devadesátých letech koupil pilu, kterou jsem zdědil a používám ji dodnes.

Říká se, že kdo nic nedělá, nic nezkazí a Vy jste se řemeslu musel postupně učit za pochodu. Byla stavba, která se Vám nepovedla? Musel jste se někdy vrátit a stavbu předělat?

Určitě byly realizace, které bych dnes udělal jinak, ale chybami se člověk učí. Štefan, když jsme dřív stavěli, si nic nekreslil ani nepočítal, vše dělal z hlavy. A všechna kamna táhla, asi věděl, co dělá. Já jsem kolikrát netušil, co jdeme stavět. Prostě jsem mu koukal pod ruce, sledoval, co dělá, a já to dělal na druhé straně. Občas se tedy muselo něco upravit, protože to nesesedlo, ale nikdy jsme nemuseli nic bourat. Když

Biotopeniště a dveřní modul Leda, kachle Kamnářství Bechyně, typ Kaplička, glazura Biscuit E124, realizace Radek Peterka

dnes jezdím čistit kamna, která jsme stavěli před dvaceti lety, a lidé stále spokojeně topí, říkám si, že ta dřina za to stála. Co se týká tahů, mám dnes výpočtový program, a když si přepočítám kamna, která jsme stavěli, je tam velká rezerva. Člověk, podle mě, musí mít cit. Já se nyní snažím skloubit ten cit s tím, co jsem se naučil, a zároveň s výpočty, abych dostal maximální výkon topidla.

Je nějaká zakázka, kterou jste ještě nedělal a přál byste si ji, nebo jste si už profesně splnil všechno? A jak jste na tom obecně s výzvami? Zkoušíte rád nové věci?

Za ta léta už jsem stavěl všechno možné. Jediné, co mě napadá, je restaurování nějakých zámeckých kamen.

Výzev se nebojím. Nechal jsem se přemluvit i k cestě do Francie, kde jsme stavěli otevřený a venkovní krb, také jsme tam dělali komíny a vše se vezlo autem. Byla to dobrá zkušenost, ale podruhé bych to asi

nedal. Vyzkoušel jsem si dokonce postavit funkční repliku sklářské pece na Páteříkově Huti. Takové pece jsou u nás pouze dvě, jedna kdesi ve středních Čechách a druhá, kterou jsem stavěl já.

No tak to je obdivuhodné. Jak taková stavba probíhala?

Vzniklo to na základě historických podkladů, které se posbíraly na Šumavě v 16.-17. století. Kdesi v archivu se našel náčrt pece a zadání bylo postavit funkční repliku s důrazem na použití původních stavebních postupů a materiálů. Nejdříve jsme museli namíchat hlínu, ze které se bude stavět. V TZÚS se zkoušely různé směsi, které známe z historie, a receptury od kolegů kamnářů. Nakonec z toho vyšlo, že v podstatě jakákoliv hlína je dobrá. Zkoušeli jsme přimíchat například i piliny nebo lupek. Jelikož tam nebyla elektřina, veškerá hlína se musela namíchat na dílně a přivést hotová. Kameny byly šumavské – chodili jsme po lesích a sbírali. Padlo třináct tun materiálu.

**Želetavská
kamna**

**... život není
černobílý...**

I kachlová kamna mohou mít
moderní vzhled.
Barvy jsou prostě v módě.
Chce to jen odvahu a tu my máme.

Podniková prodejna | Pražská 168, 675 26 Želetava
| Tel.: +420 731 375 992, +420 731 191 997

www.zeletavska-kamna.cz

 Laube krby

www.laubekrby.cz

Kachlový sporák v roubence, kování Zikmund & Havelka, kachle Kamnářství Bechyně, typ Kaplička, glazura bílá lesklá a modrá Čekanka MX195, realizace Radek Peterka

Sklářská pec na výrobu páteříku na Šumavě v Páteříkově Huti, realizace Radek Peterka

Pec už je postavená druhým rokem. První rok proběhla zkušební tavba a teď úspěšně proběhla druhá. Z původního sklářského kmenu se podařilo utavit sklo a vyrobit páteříky. Pec pořád stojí, i když se v ní dosáhlo teploty přes 1100°C.

Jsou nějaké realizace, na které rád vzpomínáte?

Určitě, takových je spousta. Sklářská pec je určitě jedna z nich. Obecně jsou to většinou ty, kde člověk stráví nejvíce času. Mě teď napadá zakázka z letošního jara, kdy jsme řešili, jak to uděláme s ubytováním a jídlem, což byl v době koronaviru problém. Ubytovaní jsme sehnali a paní, u které jsme kamna stavěli, řekla, že o jídlo se postará. Nakonec to vypadalo jako malá vývařovna – ukázalo se, že paní pracuje jako kuchařka ve školní jídelně. Na to člověk dlouho nezapomene, protože to se často nestává. Nezáleží tedy jen na tom, co člověk staví, ale také pro koho.

Jste perfekcionista? Pokud ano, oceňují to lidé?

Asi by se dalo říct, že jsem, ale ono se to úplně nedá. Kdybych na to měl dbát při tom všem, co je potřeba udělat, nestíhal bych nic. Syn je v tom ještě horší. Ko-

likrát mu říkám, že něco není nutné ladit na milimetr, třeba na místech, která stejně nebudou vidět, ale on trvá na tom, že musí.

Lidé velmi oceňují, že jsem členem Cechu kamnářů České republiky. Teď jsme dostali klíče od chalupy, kde děláme kamna, s tím, že nám paní důvěřuje právě z tohoto důvodu. Já osobně vidím Cech jako hodně pozitivní záležitost. Nakonec co jsem se nenaučil od Štefana, to jsem se naučil právě na cechovních školeních. Dozvědět se od kolegů, co a jakým způsobem dělají, je vždy přínos. Stejně tak tady v Plzni se s kamnáři dá se říct kamarádíme, radíme si, a když jeden nemá čas, předá kontakt na druhého.

Na závěr nám povězte, kde byste za 10 let ideálně viděl Vaši firmu?

Já jsem spokojený s tím, jak to je. Když to takhle půjde dál, bude mi to stačit. Ideálně bych si přál, aby syn pokračoval, měl třeba někoho k ruce a já už bych stavěl pouze tehdy, kdyby se mi chtělo. Zbytek času bych pak dělal tady anebo bych druhému synovi pomáhal s truhlářinou, kterou jsem si už také vyzkoušel.

Akumulační kachlová kamna ve srubu s biotopeništěm a dveřním modulem Leda, kachle Kamnářství Bechyně, kachel hladký, glazura vínová MX106, realizace Radek Peterka

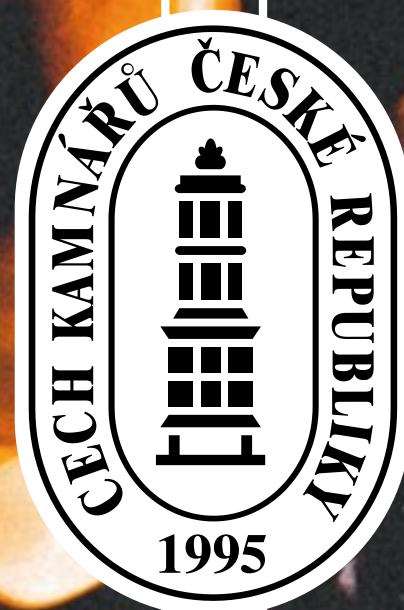

Kachlový sporák s provedením bílá lesk, kachle MK Profi, kování firma JOKR, realizace Radek Peterka

Fotografování bylo pod dohledem souseda :)

JSME TU PRO VÁS!

**AŽ UŽ KAMNÁŘEM JSTE
NEBO SE JÍM CHCETE STÁT**

**PODPORUJEME A PROPAGUJEME
KAMNÁŘSKÉ ŘEMESLO**

**POSKYTUJEME KOMPLEXNÍ
INFORMACE Z OBLASTI KAMNAŘINY**

**NAVRHUJEME LEGISLATIVNÍ NORMY
A ZÁKONY PRO PRÁCI KAMNÁŘŮ**

**NABÍZÍME PROFESNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
A ŠKOLENÍ**

**PRÁVĚ PROBÍHÁ HLASOVÁNÍ KAMNÁŘSKÉ
SOUTĚŽE ZLATÝ PLAMEN 2020.**

NAVŠTIVTE WWW.ZLATYPLAMEN.CZ

VÍCE NA WWW.CECHKAMNARU.CZ

Realizace Krby Pelant, krbová vložka Brunner HKD 6.1 + Ortner prstence, kachle Kamnářství Bechyně, glazura bílá lesklá

Umíme oživit starý oheň!

Text | Růžena Srbová
Foto | archiv Terezy Hátleové

Kovářství bylo v minulosti považováno za jedno z nejdůležitějších řemesel. Aby byl kovář schopný vyrobit všechno, co se od něj požadovalo, musel mít samozřejmě silné a trvalé ohniště. Stará kovářská dílna má atmosféru jako jen málo jiných historických místností. Je plná života, tepla a ohně. Ovšem v okamžiku, kdy ji kovář opustil, uhasl oheň a on pověsil kovářskou zástěru na hřebík, dílna utichla. Zbyl pocit opuštěnosti, samoty a nevyužití. Dokud se vrata znovu neotevřela a v moderní době našla kovárna nového nadšeného majitele. I když kovářská dílna v dnešní době neslouží původnímu účelu, rozhodli jsme se, že zanecháme to nejdůležitější – její duši. Design tím pádem zůstal skoro nedotknutý, ale přidalo se nové místo na grilování, kde pomocí kvalitních doplňků umíme stavbu doplnit o moderní prvky s důrazem na ekologii, eko-

nomiku a bezpečnost. Tím pádem, ať už je to dílna, kostel nebo zámek, historická pec nebo krb, mohou být zrenovovány a použity pro každodenní lidské potřeby. Ovšem ne všichni máme takové štěstí, že vlastníme historické ohniště. Ale kde je touha, tam je i cesta. Ať už je to styl otevřeného ohně, který byl součástí černých kuchyní v minulosti, nebo ohně kuchyní bohatých lidí, umíme se postarat o autentické spojení starého designu a moderní funkčnosti. Pomocí patin, kamene a správného obložení se i historik bude muset podívat dvakrát, aby se ujistil, že dílo bylo postavené znovu.

KRÁĽOVIČ s.r.o.
výhradní distributor POLYFLAM pro
Českou a Slovenskou republiku
www.skolapolyflam.com

Sardinie, ostrov plný kontrastů

Text | Eliška Pokorná
Foto | Kylián Vrátník a archivy

Italská Sardinie je malebným ostrovem ve Středozemním moři, který si mnoho z nás vybaví pro jeho dlouhé zářivé písčité pláže a azurové moře. Když se ale dostaneme přes tuto první představu, zjistíme, že je to ostrov plný protikladů. Kulturně, geograficky, gastronomicky a dalšími aspekty života je Sardinie amalgamem kultur, které ji po století vytvářely takovou, jakou ji známe teď.

Tak například už ten pojem „italský ostrov“ je pro Sardy mírně kontroverzní. V roce 2017 prováděl Ixè institut mezi Sardy průzkum a zjišťoval, jak by sami sebe národnostně identifikovali. Více jak polovina lidí řekla, že se cítí být Sardy a pouze 19 % z nich se cítí být Italy. Další 11 % si přišlo primárně jako Evropané a 20 % se označilo za občany světa. To, kolik lidí se označuje především jako občany svého regionu, je na Itálii velmi vysoké číslo, v průměru totiž v Itálii zmíní svůj region jako místo svého občanství pouze 15 % dotazovaných.

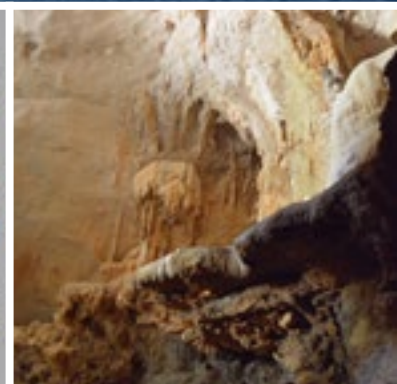
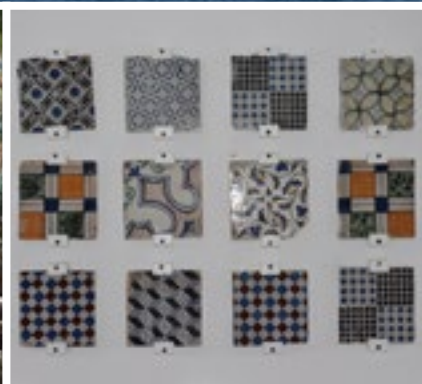
Podobně je to na Sardinii s jazykem. Přestože v dnešní době už je tady hlavním jazykem tak jako ve zbytku Itálie italština, nebylo tomu tak vždy. Po dlouhou dobu se na ostrově mluvilo národním jazykem, tedy sardsky, a bylo tomu tak až po italizaci ostrova v 18. století, kdy italština začala převládat. Dodnes se přesto někteří lidé na Sardinii sardsky domluví. Říká se, že tento jazyk má i dnes kolem milionu mluvčích, přestože v mladší generaci zastoupení těch, kdo sardsky mluví, upadá.

Markantní rozdíly nalezneme i v sardské přírodě. V kontrastu tady proti sobě stojí malebné pláže, které si nezadají s tropickým resortem, a hornatý střed ostrova. Pokud zajedete do vnitrozemí, máte možnost vyrazit na treky do přírodních parků a pozorovat život v hornatinách.

Tyto přírodní rozdíly jakoby se promítly i do způsobu života místních, který bychom jen těžko porovnávali od pobřeží do hor. Na pobřeží často spatřujeme luxusní jachty a zařízení uzpůsobené majitelům a návštěvníkům jak těchto jachet, tak i luxusních turistických hotelů. Najdeme tu prvotřídní restaurace, bary a další atrakce, které rozvoj turistiky přináší. Vnitrozemí je toho ale pravý opak.

Možná je to kvůli tomu, že vesničky v horách jsou turistům mnohem méně přístupné, možná to pro někoho není ideální představa dovolené. Pravdou ale zůstává, že díky tomu si život v sardinském Středozeří zachoval svůj tradičnější ráz. Vidíme tu krajinu využívanou pro pastevectví, místní oblečené v tradičních barvách - ženy například v černé - a občas i oddělenou zábavu podle pohlaví. Toto se samozřejmě reflektuje i v kuchyni, platí dodržování oddělení masných a rybích pokrmů a dominují pastevecké pokrmy, jako například kozí maso, skopové, čerstvý chléb.

Celkově se dá ale říct, že na Sardinii z těchto rozdílů pramení ta pravá energie ostrova. Dodávají ji unikátnost a punc, který je pro toto území jedinečný. Tak jako málokde dokáží totiž Sardové rozdíly přijmout a nevidět je jako problém, ale příležitost.

-10%

Spartherm naděluje

Akce trvá do 31. 12. 2020, nebo do vyprodání akčních modelů.

Využijte mimořádné slevy 10% při nákupu těchto krbových vložek v provedení 4S:

- Mini R1V
- Varia 1V / 1Vh
- Varia Ah
- Mini 2L / 2R
- Varia 2L 55h / 2R 55h
- Varia 2L 68h / 2R 68h

Více na www.spartherm.cz

Chutě Sardinie

Text | Jitka Pokorná
Foto | Kolem kamen

Tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastným, pravil by klasik. Ano, cestování poslední měsíce zrovna nepřeji. Ale i tak se o některé zážitky z dovolené nemůžeme nutně nechat připravit. My jsme si třeba při vaření receptů pravé sardské kuchyně dokázali na chalupě v jižních Čechách vykouzlit tu pravou středomořskou atmosféru. Při omamné vůni linouců se z hrnců se nám povedlo zapomenout na davy turistů a cyklistů, které doslova zahustily Třeboňsko. Po hojném ochutnávání myrtového likéru, který jsme si loni z dovolené ulili právě na tohle vaření, se nám pohled na Novohradské hory proměnil ve vzpomínku na zapadající slunce za sardské kopce a při večerním koupání v přilehlých pískovných jsme měli pocit, že slyšíme šumění moře a křik racků.

Sardská kuchyně je velice rozmanitá a říká se, že je i trochu podobná té naší. Sardové důsledně rozdělují rybí a masové menu, dokonce v některých restauracích vám donesou dva jídelní lístky. Vy si předem vyberte, zda večer budete mít chuť na maso nebo na rybu. Míchání obou při jedné večeři se nedoporučuje.

Sardové jsou také velmi sebevědomým národem, a proto se asi nelze úplně divit, že si urputně stojí za tím, že právě Sardinie je kolébkou chleba. Těžko říci, zda je toto tvrzení pravdivé, ale pravdou zůstává, že nikde jinde jsme se zatím nesetkali s tolika rozmanitými druhy chleba a pečiva. Tvrdí, že v jejich zemi se pečou tisíce různých variant chleba a na každou příležitost se připravuje jiný. Speciální a velmi zdobné druhy pečiva se pečou zvláště na svátky, jako třeba na Vánoce, Velikonoce, ale i na křtiny. Nejvíce rozšířeným druhem chleba je tak zvaný Pane Carasu, kterému se říká také carta di musica, protože svým vzhledem evokuje notový papír. Peče se ve speciální peci na dřevo, a to hned nadvakrát. Tento způsob přípravy mu zaručuje velmi dlouhou životnost, což kdysi umožňovalo pastevcům putovat se svými stády daleko od domova. I my jsem si jej z cest po této krásné a podmanivé zemi přivezli a použili při našem vaření.

Specialit jsme při naší cestě ochutnali mnoho, například velmi typickou těstovinu s názvem fregola. Její malé drobné kuličky nám mohou připomínat dnes již dobře známý kuskus nebo slovenskou tarhoňu. Za zmínku také určitě stojí kontroverzní druh syra, který je v Evropské unii zakázaný, a to Casu marzu, což v doslovném překladu znamená shnilý sýr. Larvy

mouchy sýrordky drobné, které kyselinami ze svého zažívacího traktu rozpouštějí tuky v sýru, jsou určitě velkým lákadlem pro gurmány, kteří vyhledávají netradiční chutě a gastronomické zážitky. Patří se ale dodat, že my jsme odvahu k ochutnání nenašli.

Připravili jsme pro vás pár receptů, které snadno zvládnete. Mnoho surovin se dá již poměrně lehce sehnat ve specializovaných obchodech, nebo je jednoduše můžete nahradit třeba jiným druhem těstovin. Vyzkoušeli jsme si vlastní přípravu těstovin, která nás všechny společně bavila, a výsledná chuť určitě za trochu času stráveného přípravou stojí. Velkým pomocníkem nám při vaření byla i kniha Karolíny Konečné nesoucí název Kuchařka z ostrova Sardinie. Autorka tráví na Sardinii mnoho času, a tak jsou její recepty opravdu autentické, nehledě na krásné grafické zpracování.

Takže Buon appetito!

Malloreddus s citronovou omáčkou

Suroviny: Na 4 porce budete potřebovat 400g semoliny + na poprášení • 5 nitek šafránu • 1 lžička soli • Na omáčku: 1 lžička másla • 3 lžíce kvalitní husté smetany • ½ citronu • mléko dle potřeby • 70g parmazánu • sůl • pepř

Postup: Šafrán zalijte 60ml vody a nechte chvíli odstát. V dalších 140ml vody rozpustte sůl. Mouku si připravte do velké mísy a uprostřed udělejte důlek. Postupně přilévajte vodu, nejdříve tu obarvenou šafránem a poté slanou – tu nemusíte použít všechnu. Záleží na nasáklivosti semoly, chcete získat lehoulinec lepkavé těsto. Těsto 5 minut pečlivě hnětte na pomoučněné ploše a pak zabalte do potravinové fólie a nechte 30 minut odpočinout. Postupně z těsta odebírejte, přibližně po osminkách, a pokaždé vyválejte tenký váleček, pokrájejte na kousky a pomoučněte. Pomocí vroubkovaného prkénka tvarujte kousky do vroubkovaných svítků. Následně připravte omáčku. Máslo rozpustte na mírném plameni, přimíchejte smetanu a kůru z poloviny citronu. Je-li potřeba, naředte omáčku mlékem. Těstoviny vařte 13 minut v osolené vodě, scedte a následně přidejte k omáčce. Vše pečlivě promíchejte, přidejte citronovou kůru a parmazán. Osolte a opepřete dle chuti a ihned podávejte.

Cizrnová polévka se šafránem

Suroviny: Na 4-6 porcí budete potřebovat 1 cibuli • 1 lžici olivového oleje • 1 stroužek česneku • 2g drce-
ného šafránu • 2 sklenice cizrny ve slaném nálevu • 1 plechovku rajčatové polpy • 300g špenátu • 750ml
zeleninového vývaru • sůl • pepř

Postup: Nasekanou cibuli osmahněte na olivovém oleji ve velkém hrnci. Přidejte česnek nakrájený najem-
no, přilijte trochu vývaru a rozmíchejte i se šafránem. Přidejte rajčatovou polpu, cizrnu a zalijte zbytkem
vývaru, případně dolijte vodou. Vařte přibližně 15 minut a na posledních 5 minut přidejte také špenát. Osolte
a opepřete podle chuti.

Těstoviny Malloreddus s citronovou omáčkou

Kotlety na olivách

Suroviny: Na 4 porce budete potřebovat 1kg vepřových kotlet s kostí • 1 cibuli • 2 stroužky česneku • 200g vypeckovaných černých oliv • 80ml bílého vína • 2 lžíce olivového oleje • bobkový list • sůl • pepř

Postup: Maso důkladně osolte a opepřete z obou stran. Cibulku nakrájejte najemno, zpěníte na olivovém oleji a kotlety na ní z obou stran zprudka opečte dozlatova. Česnek nakrájejte na plátky, přidejte k masu společně s bobkovým listem a podlijte vínem. Duste, dokud maso nezměkne, a pak přidejte pokrájené olivy. Ideální přílohou jsou sardské opečené brambory.

Sardské opečené brambory

Suroviny: Na 4 porce budete potřebovat 500g brambor • 3 stroužky česneku • svazek hladkolisté petrželky • olivový olej • sůl • pepř

Postup: Brambory omyté od nečistot dejte i se slupkou do hrnce s osolenou studenou vodou. Přiveďte k varu a vařte přibližně 15 minut. Měly by být mírně al dente. Následně je scedte, oloupejte a nakrájejte na plátky. V pánvi zahřejte olivový olej s nasekaným česnekem, přidejte plátky brambor, promíchejte, aby se obalily olejem, a opékejte. Osolte a opepřete podle chuti. Vůbec nebude na škodu, když při míchání nějakou tu bramboru rozmáčknete. Po sejmutí z ohně vmíchejte nasekanou petrželku.

Linguini s mořskými plody

Suroviny: Na 2 porce budete potřebovat 200g těstovin linguini • 3 rajčata • 100g vyloupaných krevet • 300g slávek, pouze zavřené lastury • 4 lžíce smetany • 150ml bílého vína • 2 lžíce olivového oleje • 1 svazek hladkolisté petrželky • 3 stroužky česneku • kůra z 1 citronu + šťáva z ½ citronu • větší špetka šafránu • sůl

Postup: Nejdříve si připravte rajčata – na spodní části je nařízněte do křížku, přivedte ve velkém hrnci vodu k varu a rajčata do ní na 15 sekund ponořte. Pak je vyndejte, zchladte ve studené vodě a nožikem oloupejte. Nakrájejte je na čtvrtky, vydlabejte semínka, pokrájejte na kousky a dejte stranou. Vroucí vodu, ve které jste spařili rajčata, osolte a vařte v ní těstoviny o 2 minuty méně, než je uvedeno na obalu. Mezitím rozehejte olej ve velké pánvi, přidejte tence pokrájený česnek, a když se rozvoní, přesuňte jej k jedné straně pánve. Zvyšte teplotu, přidejte krevety a opékejte, dokud nezrůžoví. Promíchejte s česnekem a vyjměte z pánve. Do stejné pánve nyní dejte slávky, bílé víno a šafrán smíchaný se třemi lžicemi horké vody. Duste pod pokličkou 3 minuty, dokud se mušle neotevrou, a všechny zavřené vyhodte. Do pánve přidejte citronovou kůru a šťávu, smetanu a vše promíchejte. Přidejte i těstoviny, krevety a kousky rajčat. Promíchejte a osolte podle chuti. Nakonec posypte nasekanou petrželkou a podávejte.

Fregola s houbami a kozím sýrem

Suroviny: Na 2 porce budete potřebovat 160g fregoly (lze nahradit tarhoňou nebo kuskusem) • 2 velké hrsti sušených hříbků • 2 hrsti čerstvých lišek • cca 600ml slepičího vývaru • 5 šalotek • 60ml suchého bílého vína • 60g čerstvého koziho sýru • 3 lžíce vlašských ořechů • 2 lžíce nasekané pažitky • 1 lžíce sladkého balsamica crema • 1 lžíce olivového oleje • $\frac{3}{4}$ lžičky soli

Postup: Sušené houby zalijte vroucí vodou a nechte 20 minut odstát, scedte a nechte okapat. Vývar vlijte do hrnce, naředte 250ml vody a přiveďte k varu. Na velké pánvi rozehejte olivový olej, přidejte namočené houby a opékejte, dokud se jejich vlhkost neodpaří. Mělo by stačit 5 minut. Poté přidejte najemno nasekanou šalotku a pokrájené lišky a opékejte další 4 minuty. Vsypte fregolu, dobře promíchejte, aby se každá kulička obalila olejem, přidejte sůl, víno a nechte odpařit alkohol. Z vývaru odeberte asi 60ml a zbytek postupně vlivejte do pánve. Vždy počkejte, až se vstřebá předchozí část tekutiny. Sejměte z ohně, vmíchejte odebranou část vývaru, pažitku a sýr. Podávejte pokapané balsamicem a posypané ořechy.

Mandlové sušenky

Suroviny: Na 4 porce budete potřebovat 170g mandlové mouky • 140g moučkového cukru • 1 bílek • 1 lžička citronové kůry • 1 lžička vanilkového extraktu • špetka soli • krupicový cukr na obalení • mandle na ozdobu

Postup: Bílek vyšlehejte se špetkou soli do polotuha a přidejte polovinu množství moučkového cukru. Pokračujte ve šlehání, dokud nevznikne lesklá, středně pevná hmota, do které pak přidejte citronovou kůru, vanilkový extrakt a nakonec i zbytek cukru a mandlovou mouku. Ze vzniklé hmoty tvořte kuličky velikosti vlašského ořechu. Pro ulehčení si můžete namáčet ruce v misce s ledovou vodou. Každou kuličku obalte v krupicovém cukru, položte na plech vyložený pečicím papírem a doprostřed zapíchněte mandli, tím se kulička zploští. Sušenky necháme 12 hodin vyschnout při pokojové teplotě a pak pečeme přibližně 10 minut na 180 °C.

Realizace Krby Pelant, sporák se dvěma troubami a litinovou plotnou, kachle Kamnářství Bechyně, glazura MX 102, stékaná barva, výška kachlů 28 cm, plotna + kování JOKR, topeniště Řehulka

KRBY PELANT

U Stadionu 1190, 434 01 Most

+420 602 347 979 | info@krbypelant.cz

www.krbypelant.cz

Promat

Vysokoteplotní materiály pro vás Horké chvíle s chladnou hlavou

Jsme tu pro vás!

Promat s.r.o. | V.P. Čkalova 22 | 160 00 Praha 6

T: +420 224 390 811 | www.promatpraha.cz

Materiály pro KRBY A KAMNA

etex industry

K historii výroby a užívání nizozemských dlaždic

Text | PhDr. Ludmila Ourodová, Ph.D.
Foto | archiv autorky

Fenomén modrobílé delftské keramiky je všeobecně známý. Kachlová kamna ze zámku Hluboká, o kterých jsme psali v minulém čísle, jsou zdobena „delftskými“ majolikovými modrými a růžovofialovými „obkladačkami“ ze 17. století. Tento typ historických kachlových kamen je v Čechách ojedinělý. Malebný dekor delftských dlaždiček vedl už ve své i pozdější době k napodobování celou řadou firem v Evropě, včetně firmy Hardtmuth. Byl zřejmě inspirací i pro výrobu malovaných majolikových modrobílých a růžovofialových kamen. Ta byla počátkem 18. století pořízena do mnohých interiérů šlechtických a královských sídel ve střední a severní Evropě a dodnes se zachovala i v mnoha českých a moravských zámcích.

Historie nizozemských dlaždic má svůj původ patrně v 15. století v Antverpách. Tam se kolem roku 1500 přistěhovali tři hrnčíři z Itálie. Nejslavnější ze tří italských řemeslníků Guido di Savino postupně naučil techniku italské majoliky místní hrnčíře, kteří začali postupně kromě jídelní keramiky vyrábět i dlaždičky na stěny a na podlahu. V roce 1576 byly Antverpy vyplněny vzbouřenými španělskými vojáky a mnozí z městských hrnčířů se uchýlili dále na sever, do tzv. Spojených provincií. Keramické dílny a ateliéry se pak rozvíjely v Haarlemu, Utrechtu, Amsterdamu, Rotterdamu a v malém městečku Delft. Po získání nezávislosti oblasti na Habsburcích se začala výroba keramických předmětů, zvláště dlaždic rozvíjet ještě slibněji. Rozvoj celosvětového námořního obchodu znamenal pro holandská města, přístavy velkou prosperitu. Města bohatla, rozšiřovala se, měšťané vyžadovali své domy hygieničtější, pohodlnější a atraktivnější, avšak mnoho městských domů stálo se svými základy ve vodě a mělo neustálé problémy s vlhkostí. Nizozemské ženy měly údajně na čistotu ve svých domovech vysoké požadavky a dlaždice

jim udržování čistoty usnadňovaly. To byly hlavní důvody, proč začaly být dlaždice stále více využívány pro obklady ve sklepech, v kuchyních, v krbech, jako obklady stěn či na soklech stěn. Využití dlaždic v holandských interiérech připomínají i obrazy slavných malířů sedmnáctého století, jako byl Jan Vermeer nebo Pieter de Hoogh.

Na počátku sedmnáctého století se obklady staly nejen důležitým funkčním, ale i ozdobným prvkem interiérů. Jejich design podléhal změnám módy. Zásadní proměna dekorace holandských obkladů nastala, když společnost se po roce 1602 začal do Holandska dovážet modro-bílý čínský porcelán. Dlaždice sice dováženy z Číny nebyly, avšak šíření porcelánu Ming mělo nepříznivý dopad na místní výrobce keramiky majoliky. Aby si holandské hrnčíři udrželi svůj podíl na trhu, začali napodobovat čínský porcelán. Přestože nedokázali vyrobit skutečný porcelán, pečlivější přípravou hlíny, ztenčením hliněného hliníku a malováním modro-bílých čínských motivů na bílou cínovou glazuru vytvářeli keramiku, která byla na první pohled od skutečného porcelánu téměř k nerozeznání. Ve městě Delft,

Malba na kachlích od firmy Hardtmuth z počátku dvacátého století jsou inspirovaná holandskými motivy

kde byla vyrobena kvalitní cínová glazura, se začala pro napodobování porcelánu Ming používat modrá barva. V modrých odstínech tvořil i nejznámější malíř firmy Delft Frederik van Frytom (1632-1702). Do konce sedmnáctého století zde měla společnost Delft v provozu více než třicet keramických továren. Ačkoli nebylo ve skutečnosti v samotném Delftu vyrobeno mnoho dlaždic, ty, které zde vznikly, byly často vynikající kvality. To vedlo k tomu, že se cínová glazovaná keramika a dlaždice vyrobené v Delftu začaly označovat jako „delftské zboží“ neboli Delftware. Některé vynikající dlaždice panely byly připsány továrně De Roos (The Rose) v Delft, která kombinovala modré, a fialové pigmenty v glazuře. Móda čínského dekoru na dlaždicích netrvala dlouho a po roce 1650 se zájem nizozemského malíře dlaždic obrátil na další domácí náměty. Byly to obrázky mužů a žen v nizozemských krojích, řemeslníci, vojáci, vojáci na koni, později krajiny, lodě, biblické scény, květiny, zvířata a mytologické předměty. Typickým holandským tématem mnoha dlaždic bylo zobrazení dětských her jako je chůze po chůdách, skákání, raketoplán, skok, hraní s obručemi nebo

na houpačce, lukostřelba, foukání mýdla. Prostřednictvím těchto obrazů a symboliky bylo apelováno na morálku v duchu kalvinismu. Na konci sedmnáctého století začaly sloužit jako vzory pro dekorace dlaždic rytiny. Do rohů byly malovány různé motivy, které dnes slouží jako poznávací prvek k určení datace a místa vzniku kachlíčku. V průběhu sedmnáctého století vzrostla poptávka po obkládačkách a začaly vznikat „továrny“ specializující se na výrobu dlaždic. Během sedmnáctého století se stal Rotterdam obrovským centrem výroby dlaždic až s devatenácti továrnami. Továrna De Bloempot založena v roce 1675 se pod vedením rodiny Aalmis rozrostla do prominentního koncernu, který dodával dlaždice nejen do místní oblasti, ale také našel exportní trh v Německu, kam byly dlaždice odváženy říční dopravou. Specializovaná výroba dlaždic přinesla podmínky pro technická vylepšení způsobu výroby dlaždic. Byla zřízena podpůrná průmyslová odvětví, která dodávala pigmenty a glazury, které byly rozemleté ve větrných mlýnech přizpůsobených tomuto účelu. Úpravny hlíny umístěné na okraji města připravovaly a čistily místní i dovážené jílly. Dřevo bylo

Manufaktura Harlinger Aardewerk a Tegelfabriek - pracovní stůl malíře obkladaček

Ukázka tradičního použití delftsých dlaždiček v obkladu topeniště v nizozemském muzeu dlaždic (Het Nederlands Tegel museum) v Otterlo

řezáno a transportováno do továren pro vypalování v pecích. Všechny tyto suroviny byly přepravovány lodí podél kanálu, stejně jako vyrobené dlaždice odeslány lodí na domácí a zahraniční trhy. Lépe připravené jíly umožnily dlaždice ztenčit a ušetřit nejen na nákladech na hlínu, ale také vypálit více dlaždic v jedné peci. To mělo dopad na ceny. Lehčí dlaždice byly také snadnější pro obchodníky, kteří je přepravovali. Tovární produkce byla vzhledem k výrobním metodám obrovská. Zachovalé písemné záznamy, jako jsou například knihy o pecích v továrně Tichelaar v Mekkumu ve Frieslandu umožnily odhadnout, že bylo v jediné továrně vyrobeno asi 125 milionů dlaždic. Nizozemští výrobci obkladaček mohli nejen uspokojit silný domácí trh a trh v sousedních zemích, ale postupně začali vyvážet dlaždičky do Španělska, Portugalska, Německa, Anglie i dalších zemí, přestože se v těchto zemích výroba keramiky rozvíjela samostatně.

Koncem sedmnáctého století poptávka po obkladačkách v městských oblastech začala klesat. Jednou z příčin byly změny v designu krbů, ovlivněné

francouzskou módou, krby se zmenšily a k jejich obložení bylo zapotřebí menšího počtu dlaždic. Během osmnáctého století došlo také ke zvýšenému používání dlaždic s čistě ozdobnými vzory, většinou malovanými v modré, fialové barvě či dvoubarevné modrofialové barvě s motivy lodí, ptačích klecí a výhledy na města. Obliba majolikových modrobílých a růžových kamen a obklady tzv. delftskými dlaždičkami vrcholí v 1. polovině 18. století. Po celé Evropě i v Rusku vznikají nová výrobní centra, která dodávají obklady i kachle v tzv. „holandském stylu“ především do aristokratických a královských sídel. Konec osmnáctého století byl pro nizozemský průmysl dlaždic obtížný. Dobyť Nizozemí Napoleonem mělo nepříznivý dopad na nizozemský obchod a vývoz. Mnoho továren se muselo uzavřít a dlaždice se vyráběly pouze na několika místech, z nichž hlavní střediska byla Rotterdam, Utrecht, Makkum a Harlingen. Ta přežila do devatenáctého století.

V Harlingenu byly dlaždice vyráběny z hrnčířské hlíny speciální technologií již od roku 1598. Čtyřicet let po uzavření poslední továrny se v roce 1972

Ukázka historických obkladaček vyrobených v 17. století ve fríském městě Harlingen, jako součást expozice městského muzea Het Hannemahuis v Harlingen

Zadní strana historického kachle českobudějovické firmy Hardtmuth se signaturou

Henk a Maaik Oswald rozhodli ruční výrobu dlaždic obnovit. Po prostudování starých archivních materiálů se jim podařilo nalézt popis původního výrobního postupu, včetně používání glazur, pigmentů, barev atd. a rekonstruovat historický postup výroby. Dnes je manufaktura Harlinger Aardewerk a Tegelfabriek poslední rodinná firma v Nizozemsku, která vyrábí keramiku a dlaždice původním způsobem. Vyrábí je výhradně ručně za použití technologie cínového smaltu. Tato technika je mezinárodně známá jako delftská fajáns nebo majolika.

Motivy na dlaždicích byly malovány buď z volné ruky, nebo častěji kopírované podle vzoru z grafického listu. Nejčastěji byl používán způsob kopírování pomocí perforovaných vzorů. Nejdříve byl pod grafický list či kresbu podložen tvrdší papír. Malíř postupně perforoval motiv obrázku v základních

liniích špendlíkem. Pak perforovaný papír položil na obkladačku s bílou cínovou glazurou, poprášil uhlím a papír odstranil. Uhlí zanechalo na obkladačce jemný otisk. Tečkované čáry na dlaždici sloužily malíři jako vodítko. Malíř nejdříve předkreslil podle vzoru základ malovaného motivu a poté přidával další odstíny, až byl celý obraz hotový. Jedinými detaily, které byly někdy malovány od ruky a bývaly úkolem učňů, byly malé rohové motivy.

Nizozemské muzeum dlaždic (Het Nederlands Tegel museum) v malém městečku Otterlo vlastní největší sbírku nizozemských obkladů a dlaždic vyrobených od pozdního středověku do současnosti. Součástí expozice nejsou jen chronologicky řazené ukázky dlaždic od středověku do 20. století, ale také ukázka výroby „delftské“ obkladačky.

Het Nederlands Tegel museum v Otterlo. Krb je součástí expozice. Tento typ krbu tzv. „Smuiger“ býval obkládán obkladačkami s vyobrazením biblických scén. Tuto sérii vytvořil malíř Hendrik Dekker (1776-1853) v jedné z posledních továren na toto zboží v Rotterdamu kolem roku 1850. Tento krb pochází z farmy ve Wormeru, která byla zbořena v roce 1963.

bellfires.

SMART BELL 75-55

SCHIEDEL

Schiedel SIRIUS

Designová kamna s odvodem spalín a přívodem spalovacího vzduchu komínovým systémem Perimeter Smooth Air.

www.schiedel.cz

A **stañdard** INDUSTRIES COMPANY

RADEK PETERKA KAMNÁŘSTVÍ

K Sinoru 251/9, 301 00 Plzeň 10 - Lhota

radekpeterka@volny.cz | +420 605 355 327 | www.krby-peterka.com

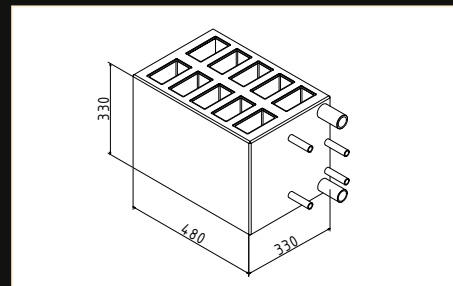
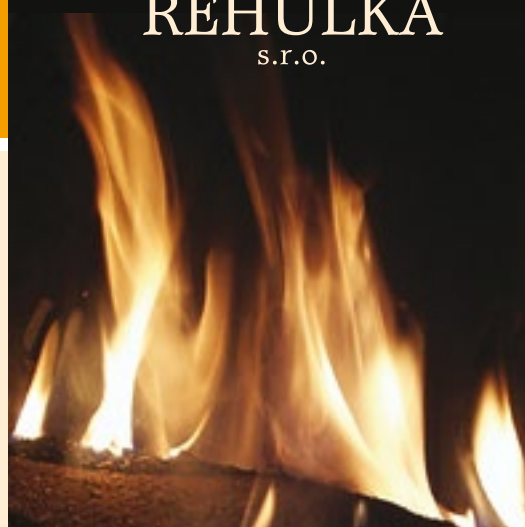
ŠTÍTY SE ZÁKLADNOU TOPENIŠTĚ PRO KACHLOVÉ SPORÁKY DO SESTAVY S VÝMĚNÍKEM

- Štíty se základnou pro topeniště jsou konstruovány pro stavby kachlových sporáků. Topeniště je navrženo a vyráběno tak, aby bylo dosaženo co nejnižších emisních jednotek s ohledem na životní prostředí dle nejnovějších norem.

- Díky konstrukci a systému přívodu vzduchu dochází v topeništích při spalování k vysokým teplotám cca 750 °C. Díky tak vysokým teplotám dochází ke kvalitnímu shoření a tím i vyšší účinnosti, což má dobrý vliv na spotřebu dřeva.

ŘEHULKA
S.R.O.

Romotop®
impression

Technická dokonalost, nekompromisní kvalita a absolutní spolehlivost. To je kombinace, která vyjadřuje osobnost nové řady krbových vložek Impression. Nechte se podmanit a vtáhnout do světa živého ohně, který dokáže vytvořit jedinečnou atmosféru.

Krbové vložky

- Dvířka s otevíráním do boku nebo výsuvná.
- Dvojsklo u rovných vložek.
- Celý mechanismus pojezdu je snadno servisovatelný i po obestavení.
- Možnost použití do sálavých obestaveb.
- Výběr šamotové spalovací komory z černé nebo natur (žluté) barvy.
- Odnímatelné madlo (lze nahradit pevným madlem).
- Přívod centrálního vzduchu je možné napojit pod různými úhly.
- Odkouření disponuje možností horní nebo boční.
- Bezroštová šamotová spalovací komora podložena vermikulitem, pro dosažení vysokých teplot spalování.
- Akumulaci stavby lze zvýšit pomocí akumulčních sad Mammoth.

www.romotop.cz

Krbové vložky Impression jsou připraveny stát se tím, co udělá dojem opravdu na každého zákazníka.

Pračlověk Jaromír

Text | Růžena Srbová
Ilustrace | Ivana Vrátníková

Jaromír Bezděka se narodil jako pračlověk. A pokud tomu tak nebylo, narodit se tak měl. To alespoň tvrdila jeho maminka. Už od raného dětství ho fascinoval oheň. Byť bylo v sedmdesátých letech 20. století socialistické Československo již téměř plně elektrifikováno, museli Jaromírovi před spaním zapálit alespoň svíčku, jinak by nezabral. Jakmile se ale plamen začal mihotat, fixoval jeho záři svýma velkýma modrýma očima a usnul, jako když luskně prstem.

Zamíloval se do ilustrací Zdeňka Buriana. Skupina mužů a žen sedících v jeskyni kolem velkého ohně ho fascinovala. Zamíloval se do obrázků Josefa Lady. Hastrman s fajfkou u ohníčku a děti na poli opékající brambory, to byl jeho sen. Měl rád podzim, který u nich na vsi do jisté míry zhmotňoval tuto představu. Když však jednoho dne přistoupil k ohni ve vlastnoručně vyrobené pytlové pasáčkovské pláštěnce, nebyl ostatními dětmi příliš pochopen, spíše naopak, odehnaly jej od ohně kameny a dál se pak věnovaly směnnému obchodu s plastovými céčky. Posléze se angažoval v organizaci zvané Jiskry, jejíž lákavý slogan „z jiskry bývá plamen“ však pohříchu nechápal dialekticky, ale zcela doslovně. Poněkud zklamán tím, že se na schůzkách hovořilo především o jakémsi ohni sociální nerovnosti a plamenech revoluce, sedával v ústraní a hrál si se sirkami. Ani předčítání z knihy Rudá záře nad Kladnem ho nezaujalo. Se svou malou pyromanskou výbavou byl ochoten s ostatními jiskrami

okamžitě zažehnout skutečný oheň a doopravdy spálit to Kladno na prach. Spojence v této myšlence ovšem nenalezl. Spíše naopak. Školní pedagogicko-psychologická pracovnice v něm, po konzultaci se skupinovou vedoucí oddílu Jisker, odhalila nebezpečného individualistu se sklonem k melancholii. Melancholik introvert, to byla v době jásajícího kolektivismu vrcholné normalizace vražedná diagnóza. Jaromíra uvrhla zpět ke knihám s ilustracemi Zdeňka Buriana. Zpět do pravěku, kde se cítil jako doma.

Touha po vědění a poznání pravěku jej posléze vehnala do kroužku mladých archeologů. Ani tam však nebyl příliš spokojen. Archeologická bádání v okolí jejich vsi se omezovala pouze na objevování nozůstatků vítězné bitvy Rudé armády z roku 1945.

Ani společná návštěva kina a promítání filmu Cesta do pravěku jej příliš nenadchly. Byl v sále asi iedíný, který držel palce všem pravěkým zvířatům, aby se jim podařilo co nejdříve těm spratkům na lodičce zakroutit krkem.

Učinil poslední pokus a přidal se k požárníkům. Smysl toho slova byl podle něj jasný a nepřipouštěl jiný výklad. Jak hořké bylo jeho zklamání, kdy zjistil, že sedl na lep obyčejným hasičům. Tedy těm, kteří byli v přímém rozporu s jeho snahami. Jaromír chtěl zapa-

lovat a hledět do otevřeného ohně a oni jen hasili, hasili a hasili.

Vzdal to a ponechal volný průběh svému diagnostikovanému individualismu. Bylo mu patnáct, rodiče byli svolní a Jaromír začal jezdit na čundry. Sám. Objevoval skrytá údolí, skalní průrvy a opuštěné jeskyně. V nich rozdělával oheň, seděl a hleděl do plamenů. Až na občasné konflikty s nerudnými hajnými to byly zatím nejkrásnější roky jeho života. Jednoho podvečera se prodíral roklí ostružiním a ucítil kouř. Zavěťřil jako skutečný pračlověk a vydal se po stopách kouře bez ohledu na to, že mu houstnoucí ostružiní rozedíralo oblečení i tváře. Věděl, že kde je kouř, tam je i oheň. A byl! Na dně rokle, pod skalním převisem, na vkusně upraveném prostranství hořel malý oheň a u něj seděla Ona. Ostražitě hleděla směrem k houštině, ze které se snažil vyprostit Jaromír. Konečně se mu to podařilo. Bezděky pohledem přelétl dívku i ohniště a pravit: „Koukám, slušnej voheň. Snad jsem vás nepolekal.“ „Ale kdepak,“ pravila zlatovlasá dívka, „já mám pro strach uděláno, jen jsem myslela, že po mně jde zase hajnej, abych to uhasila. Přisedněte.“ Na to byl Jaromír dostatečně zkušený, aby poznal, že ta holka ví, co dělá. Zcela očividně rozdělávala oheň pomocí lýč a tenkých plátků březové kůry, a jak mu později sama prozradila, dokonce bez použití sirek, za pomoci lupy. Tehdy poprvé, později v noci, Jaromír poznal i úplně jiný druh ohně, o kterém občas čítával v knihách. Ta dívka se jmenovala Jaromíra a byla to individualistka.

Navzdory tomu se spolu pročundrovali koncem osmdesátých let až ke svatbě. Jaromír a Jaromíra se vzali v sobotu 16. září 1989 v Koněpruských jeskyních u vlastnoručně zažehnutého ohně, krátce před tím, než je tam vyčmuchal rozzuřený správce a vykázal je ven. Po krátkém, ale intenzivním úprku směrem ke Karlštejnu Jaromíra konstatovala, že je jí z toho trochu šoufl. Ani jeden z nich tehdy ještě netušil, že obřadu se společně s nimi zúčastnila tenkrát už i jejich nenarozená dvojčata. Jaromíra vždy

přiznávala, že má v těchto věcech trochu bordel. Občansky svůj svazek stvrdili v následujícím týdnu na radnici na Praze VI.

Po krátké úvaze a navzdory protestům všech příbuzných dostal jejich syn jméno Jaromír a dcera byla pojmenována Jaromíra. Jaromíra tuto volbu jmen i po letech kvituje jako dobrou, neboť říká: „Když doma něco potřebuji, zavolám Járo a on se vždycky někdo objeví.“ Přišel čas postarat se o rodinu. Své děti společně vychovávali v malém domku na kraji vsi, který jim odkázali Jaromírovi prarodiče. A protože čundrování se dvěma batolaty bylo přeci jen problematické a Jaromíra navíc po porodu trochu zpohodlněla, Jaromír začal doma alespoň experimentovat se stavbou otevřeného krbu. Neměl na to moc času. Jako každý správný nepřizpůsobivý individualista se i Jaromír uplatnil v oboru IT. To byl v době nástupu prvobytně pospolného kapitalismu v Československu sice zlatý důl, ale také neskutečný žrout času. Přes den tedy Jaromír vyvíjel algoritmus pro kouřové čidlo, které dokázalo rozoznat neuvěřitelných 3890 druhů kouře, od zdrojů čistě chemických až po zdroje zcela přírodní. Večer společně s Jaromírou vykoupali děti, chvíli si s nimi listovali v obrázkové knížce s ilustracemi Zdeňka Buriana a pak jim u postýlek rozsvítili malé kahánky. Jaromíra šla poklidit kuchyni a Jaromír se odebral do největšího pokoje v domě, kde vznikl otevřený krb, do kterého by se promítaly všechny jejich společné touhy, zážitky a láska k otevřenému ohni.

Jak se říká, doma není nikdo prorochem a po dvou letech plánování, stavby a zkušebního provozu Jaromíra jednoho chladného zimního večera poněkud uštěpačně poznamenala, že krb je to sice hezký, oheň v něm hoří, ale celkově vzato, výsledkem není ani tak hřejivé srdce jejich domova, jako spíše permanentní ochlazovač domu a zdroj věčného průvanu. A to, podle jejích slov, v jejím věku a po dvou dětech není úplně přesně to, co si od toho slibovala. Jaromír na sobě sice

nedal nic znát, ale v duchu jí musel dát za pravdu. Ani jeho výsledky dvouleté práce příliš neohromily. V tichosti tedy stavbu odstranil, vše uvedl do původního stavu a jal se hledat nové řešení.

Naštěstí přinesla porevoluční doba i svá pozitiva. Požárníci se třeba přestali skrývat za matoucím označením a stali se z nich zase obyčejní hasiči. A taky se objevilo téměř zapomenuté řemeslo, které pracovalo s tím, co měl Jaromír tak rád, s ohněm a kouřem. Když měl čas, chodil za nimi, aby si popovídal. Dýmník uprostřed domu Jaromíra poměrně striktně a možná i trochu netaktně odmítla hned v zárodku. Až si Jaromír říkal, kam se poděla ta zlatovlasá dívka z rokle za ostružiním. Ale musel uznat, že její argumenty byly celkem přesvědčivé, včetně toho, že by se rovnou mohli odstěhovat do těch Koněpruských jeskyní. Pak chvíli koketoval s krbovými vložkami s velkým prosklením, pak s těmi panoramatickými, ale pořád to nebylo ono. „*Vadí mi tam to sklo, jako bych se na ten oheň chodil dívat do výlohy v obchodáku,*“ říkával.

Nakonec se ale dočkal. Už ten název. Urfeuer. Pra-
oheň. V Jaromírovi začala vřít jeho konformním
rodinným životem poněkud podchlazená pravěká
krev. Horečnatě listoval katalogem a stále více se
ubezpečoval, že tohle by
mohlo být ono.

Na jednu stra-
nu oby-
čejný
ote-

vřený oheň uprostřed místnosti, se vším tím pras-
káním a lehkou vůní hořícího dřeva, což odpovídalo
Jaromírovým představám, na druhé straně moderní
technologie, která nedovolí z jejich domu vytvořit
diluviální jeskyni, což zase vyhovovalo Jaromíře.
A tak se dohodli a bylo to.

Kdybyste se dnes večer mohli tiše proplížít jejich
zahradou zarostlou ostružiním a nahlédnout oknem
dovnitř do domu, co byste asi viděli? Je to prosté.
Manželé Jaromír a Jaromíra Bezděkovi se svou dce-
rou a synem pohodlně sedí na obrovské a pohodlné
sedací soupravě a hledí do plamenů otevřeného
ohně. Jejich obývací pokoj se stal pravěkou jeskyní
modifikovanou pro 21. století. Ne, nečekejte snad
proboha nějaké zvířecí kůže nebo boj o špatně ope-
čenou kýtu. Malá Jaromíra je totiž právě ve třetím
období postadolescentního vzdoru, holduje vege-
tariánství a bojuje proti chovu zvířat pro kožeš-
nické účely. Nečekejte ani prostor plný dýmu. Malý
Jaromír je totiž profesionálním hasičem. Ano. I to se
stává, že se děti tak nějak mimoděk zcela vymknou
představám svých rodičů.

Sedí a pozorují oheň. Jsou na to odjakživa zvyklí.
Mezi nimi a ohněm už nic nestojí. A tak pomalu,
jeden po druhém, usínají. Jen matka Jaromíra, když
se ujistí, že všichni tvrdě spí, vstane a tiše jako
kočka přistoupí k otevřenému ohni. Při-
loží ještě dvě polena a potichoučku
zatáhne bezpečnostní žaluzii
proti odlétávajícím uhlí-
kům, kterou v tajnosti
doobjednala u kam-
náře, aby to Jaromír
nevěděl. Byl by
proti. Je totiž
toho názoru,
že mezi ním
a ohněm už
nemůže nic
stát. Aby
ne. Je to
nakonec
přece jen
pračlověk.

KAMNOVÉ VLOŽKY DYNAMIC

Ekonomická náročnost provozu a ekologie spalování paliva patří v dnešní době bezesporu k těm nejdůležitějším aspektům, podle kterých posuzujeme všechna zařízení určená k vytápění našich obydlí.

Pokud je záměrem majitele individuální stavba krbu nebo kachlových kamen, které navíc mají sloužit jako hlavní zdroj tepla, je potřeba vybrat kvalitní topeniště, jaké je pro takový provoz přímo vyvinuto. A právě toto splňují nové kamnové vložky značky ROMOTOP nesoucí název DYNAMIC 3G.

Na první pohled se neliší od klasických krbových vložek, přitom však dokáží daleko víc. Jsou vyrobené z masivních a velmi odolných materiálů nadstandardní tloušťky – až 8 mm jemnozrnné oceli se zvýšenou pevností, nebo ze šamotových desek v topeništi. V kombinaci s tzv. bezroštovým spalováním tvoří jako celek opravdu výkonné topeniště konstruované především pro bezproblémové zvládnutí zátěže každodenního vytápění. Spaliny, které ještě před vstupem do komínu procházejí akumulacním systémem, kde odevzdají velkou část tepelné energie, v těchto krbových vložkách dosahují vyšších teplot. Tím se

tepelný výkon tzv. „rozloží v čase“ a teplo se do místností uvolňuje postupně i několik hodin po vyhasnutí plamene. Tento systém je velmi vhodný i pro moderní dobře tepelně izolované domy, u kterých nedochází k nepříjemnému přetápění interiéru.

Všechny kamnové vložky DYNAMIC 3G jsou v základním provedení bez hrdla pro odvod spalín, které řemeslník – kamnář zvolí až podle způsobu zamýšleného systému pro konkrétní realizaci krbu nebo kachlových kamen. Na výběr je litinová natáčecí kopule, dále napojení přes teplovzdušný výměník nebo klasická litinová příruba. U každého z těchto řešení musí být mezi samotnou kamnovou vložkou a komínem zařazen některý z již zmiňovaných akumulacních systémů, protože spaliny nesmí z důvodu jejich vysoké teploty proudit přímo do komínu.

Důležitou částí kamnových vložek jsou dveře, které jsou jak v rovném, tak i v rohovém provedení osazeny dvojsklem pro optimální prostup tepelné energie. Pokud situace nedovolí použít standardní otevírání, je možné u všech modelů jednoduše změnit otevírání na opačnou stranu. Čištění vnitřního prostoru mezi skly u rohového provedení je velmi praktické a snadné – vnější skla lze elegantně otevřít. Tento systém má firma Romotop patentově chráněn.

Jelikož se v dnešní době staví domy nízkoeenergetického nebo pasivního standardu, jsou všechny kamnové vložky DYNAMIC 3G vybaveny centrálním přívodem vzduchu (CPV), který přivádí vzduch do spalovací komory z exteriéru, a tím nedochází k jeho spotřebě v obytné místnosti. Regulace hoření je velmi jednoduchá a intuitivní pomocí jednoho ovládacího prvku, přičemž tuto činnost lze přenechat automatické regulaci hoření, pro jejíž využití jsou kamnové vložky připraveny.

Funkční a čistý design podtrhuje celkový dojem kamnových vložek série DYNAMIC 3G. Speciální kovový potisk dveří navíc nechá skutečně vyniknout plamenům ohně uvnitř topeniště. Ovládací prvky jsou vyrobeny z leštěné nebo lakované nerez.

Bonusem k celé škále kamnových vložek firmy Romotop je možnost jejich doplnění o již známé akumulční prstence Mammoth.

Brunner HKD, kachle Kamnářství Bechyně, hladký a rustikal, glazura Petrolejová, realizace Roman Hanuš

Seznamte se s multifunkčním krbem POLYFLAM,

který vám poskytne příležitost k vaření, uzení, pečení, grilování
a navíc možnost otevřeného ohně i výhody kachlových kamen, hypokaustní stavby a akumulaci – vše v jednom.

KRÁLOVÍČ s.r.o.

výhradní distributor POLYFLAM pro Českou a Slovenskou republiku

www.skolapolyflam.com

Dekorační techniky v keramice

aneb co je na hrníčku, může být i na kachlích

Text | Jitka Pokorná

Foto | Kolem kamen, Jihočeské kamnářství, Hein a Želetavská kamna

Již v prvopočátku, kdy člověk objevil hlínu jako materiál, který je vhodný k vytváření užitných předmětů, neboť výpalem mění své mechanické vlastnosti, začal i s jeho dekorováním. Praktická funkce byla vždy ruku v ruce s funkcí estetickou. Má se za to, že první dekorační motivy na keramickém nádobí sloužily k určování, tedy takovému podpisu majitele. Umělecký duch záhy způsobil, že velmi rychle došlo k hojnému dekorování předmětů denní potřeby a nejen jich. Jelikož prvními výrobci kachlů a kachlových kamen byli hrnčíři, je jasné, že stejné dekorační techniky, které používali na své džbány, misky a hrnky, přenesli i na keramické kachle, které byly vyráběny ve stejné dílně, stejnou rukou mistra hrnčíře. Prakticky shodné dekorační techniky se dochovaly i do dnešní doby. Jen s tím rozdílem, že si barvy již výrobci převážně nemíchají sami, ale spoléhají se na dodávky specializovaných firem. Pojdme se tedy v kostce podívat, jaké dekorační techniky zdobí nebo můžou ozdobit vaše kamna.

Podglazurové barvy jsou nanášeny nejčastěji štětcem na vysušený nebo přezahnutý střep podle toho jaké, medium bylo použito k ředění barvy. Protože střep poměrně rychle saje, je třeba, aby malíř pracoval při dekorování rychle a jistě. Tato technika není i z toho důvodu dobrá pro jemné a náročné dekory.

Takto vytvořený dekor se pak následně přeglazuje transparentní průhlednou glazurou a znovu putuje do pece. Jelikož k výpalu podglazurových barev (velmi často se jedná o směsi různých solí) dochází na poměrně vysoké teploty v rozmezí 900 až 1400°C, výsledný dekor nemívá jasné a zářivé barvy, protože některá barvítka mají při vysokých teplotách snahu vyhořívát. Osvědčuje se ale všude tam, kde zákazník uvítá měkké zemité odstíny.

Majolika, nebo také fajáns, tedy barevná malba do syrové bílé glazury, kterou na naše území přinesli patrně novokřtění (habáni). Ti se na Moravě usadili po svém nedobrovolném putování Evropou. Založili zde své hrnčířské dílny, které vynikaly svojí velikou řemeslnou i uměleckou kvalitou, a ovlivnily tak na dlouho vkus i českého obyvatelstva. Svě umění si přinesli z Itálie, kde bylo v té době v okolí Benátek mnoho majolikových dílen. K malování dekoru používali habáni čtyři barvy tzv. vysokého žáru: modrou, žlutou, zelenou a manganovou. Příkladem tohoto způsobu malby je dobře známá slovácká keramika. Dekor se nanáší nejčastěji štětcem, ale známá je i metoda tupování. Následně je výrobek vypalován při teplotách 900-1000°C.

Příklady užití podglazurových barev

vlevo

Realizace David Exner

vpravo

Příklad podglazurového dekoru od výtvarnice Jany Šlechtové, Kamnářství Bechyně

Engoby jsou přechodovým prvkem mezi glazurou a střepek. Jsou složeny z přírodních nebo uměle zabarvených hlín. Velmi často se také nazývají nástřepí a to z toho důvodu, že se používaly jako mezivrstva mezi střepek a glazurou. Jednak z důvodu dobrého přilnutí glazury na střepek, jednak aby zakryly barvu střepe nejčastěji červeně se pálicího. K dekorování engobou se používá tzv. kukačka, což je nádobka nebo baloněk zakončený protáhlým ústím. Název kukačka je odvozen od zvuku, který hliněná nádobka vydává při zatřepání. Výsledný dekor je právě díky velké hustotě plastický. Příkladem je kolovečská keramika z rukou rodiny Volfů, která tuto tradici na našem území udržuje již po mnoho generací. Engoba se nanáší na kožený nebo přezahnutý střepek a následně je přeglazován traspa-

retní průsvitnou glazurou. U kachlů se velmi často používá dvoubarevného efektu, kdy je část engoby z reliéfu stírána.

Velmi jasných dekorů a barev se v keramice dosahuje použitím **naglazurových barev**. Jak již sám název napovídá, jsou nanášeny na vypálenou, nejčastěji bílou glazuru. Podle typu zvolené naglazurové barvy můžeme dosáhnout buď dekoru, který se prakticky vpije do podkladové glazury, nebo naopak vytvoří na povrchu reliéfní stopu. Tento dekor se hojně používal i k dekorování porcelánu, kdy vhodným ředěním barvy můžeme dosáhnout velmi jemných lavířů. Výsledný v pořadí třetí výpal je prováděn při nižších teplotách, proto je dosahováno velmi pestré barevné škály. Příkladem toho typu dekorování je například chodská keramika.

Majolikový vzor, výtvarnice Eva Ika Anderlová pro Kamnářství Bechyně a příklad použití při obestavbě sporáku Pertinger, realizace Kamnářství Bechyně

Historický kachel s použitím engoby

Vzor Tradicionál, historizující, Kamnářství Bechyně, stírané engoby

Formovaný kachel z červenice s použitím podkladové engoby, pro zámek Vimperk Kamnářství Bechyně

Velmi speciální metodou je stará dekorační technika **trhlinkování neboli krakelé**. Sít vláscitých prasklin v glazuře vytváří velmi jemný efektní prvek. I když je přílišné trhlinkování (haarriss) bráno jako vada glazury, v tomto případě je trhlinek dosahováno záměrně. Trhlinky vznikají nestejnoměrným smrštěním střepu a glazury. Postupů, jak toho efektu dosáhnout, je více, ale nejpoužívanější je v současnosti použití trhlinkovací krakelé glazury a následné dobarvení zatíráním barevné tuše. Ostatně stejného postupu dnes používají i japonští hrnčíři.

Zdálo by se, že **zlacení, sítotisk i obtisk** jsou dekorační techniky poměrně mladé, ale kořeny těchto

metod sahají daleko do historie. Například sítotisk používali Číňané a Japonci již před naším letopočtem, kdy k vytvoření síťkové šablony používali ženské vlasy. V Evropě byl sítotisk patentován v 19. století a po druhé světové válce se rozšířil i do keramického průmyslu. Stejně tak například obtisk požívala na kachle již českobudějovická firma Hardmuth. I všechny tyto techniky dnes můžeme na kachlích najít. Některé, jako třeba sítotisk a obtisk jen okrajově, ale třeba zlacení nacházíme zvláště u replik historických kamen poměrně často. Záleží jen na typu kamen a vkusu zákazníka. Stačí si jen vybrat :)

zdroj: Techniky keramiky Pravoslav Rada, Velká kniha dekorování keramiky M. Pilar Navarro

Kamnářství Bechyně, modrobílý naglazurový vzor

Tradiční slovácký vzor pro Želetavská kamna, Kamnářství Bechyně

Krakilé neboli trhlínkování, Kamnářství Bechyně, realizace Jihočeské kamnářství

Obtisky, historický kachel, firma Hardtmuth

Sítotisk- Želetavská kamna PopArt
Gama potisk, kachle MK profi

Hein s.r.o. - dekorování naglazurovými barvami

Použití obtisku na kamnech Christineberg

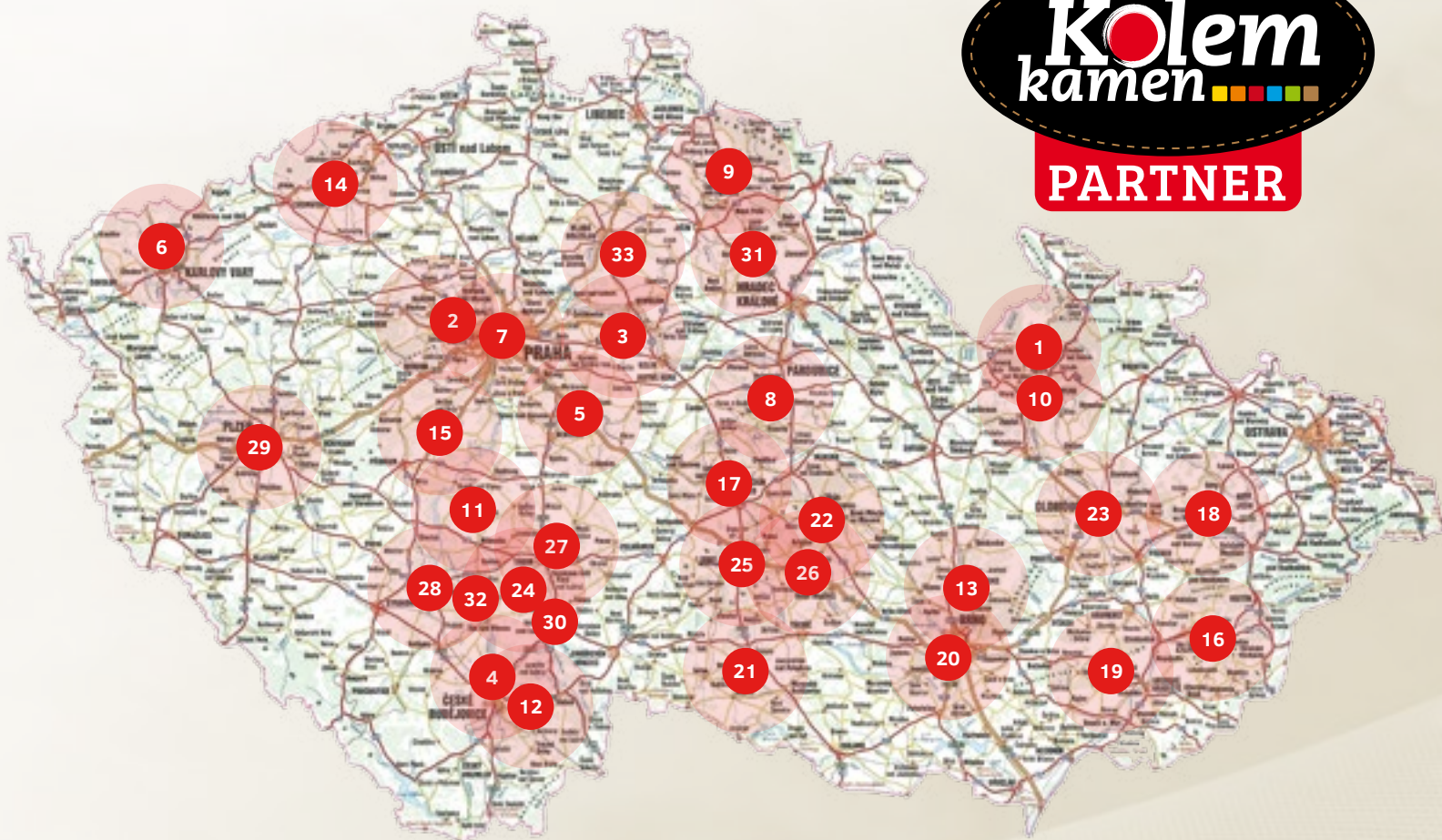

Zlacený monogram kachle Kamnářství Bechyně, foto Jihočeské kamnářství

Brunner tunel, realizace David Exner, foto Radek Plíhal

Vše, co vás v časopise zaujalo, objednávejte u našich autorizovaných partnerů!

1. K-Plus

Údolní 384, 788 33 Hanušovice
jauernig@seznam.cz

2. Krbystyle, s.r.o.

Klicperova 10, 150 00 Praha – Smíchov
kosar@krby-style.cz, www.krby-style.cz

3. Jaroslav Turyna

Petra Bezruč 548, 289 11 Pečky
info@krby-turyna.cz, www.krby-turyna.cz

4. Roman Hanuš

Prokišova 355/3, 370 01 České Budějovice
kamna.hanus@tiscali.cz, www.kamnahanus.cz

5. Tomáš Jíra

Hrusice 197, 251 69 Hrusice
tomasjira@centrum.cz, www.tomasjira.cz

6. Ladislav Koutecký

Merklínská 14, 360 10 Karlovy Vary – Sedlec
info@3xk.cz, www.3xk.cz

7. Vladimír Laube - stavební práce

Mezi Vodami 1560/33
143 50 Praha 4 – Modřany
info@laubekrby.cz, www.laubekrby.cz

8. Martin Pecina

Koželužská 108, 537 01 Chrudim
martin.pecina@seznam.cz

9. Kamnářství Pithard & Volech

Metyšova 922, 514 01 Jilemnice
piavo@c-box.cz, www.kamnapravo.cz

10. Bohdan Hrabec

Pod Senovou 46a, 787 01 Šumperk
 bohdan.hrabec@seznam.cz
 www.kamnarstvi-hrabec.cz

11. Vladimír Hejna

Chyšky 79, 398 53 Chyšky
 krby.hejna@seznam.cz, www.krbyhejna.cz

12. Sgrafito spol.s.r.o.

Ledenická 688
 370 06 České Budějovice - Srubec
 krby@sgrafito.cz, www.sgrafito.cz

13. Richard Kučera

Pod Sanatorkou 2508/1, 678 01 Blansko
 info@krbykucera.cz, www.krbykucera.cz

14. Krby Pelant s.r.o.

U Stadionu 1190, 434 01 Most
 info@krbypelant.cz, www.krbypelant.cz

15. Petr Sedlák

Malostranská 613, 262 02 Stará Huť
 petr@kamnarstvi-sedlak.cz
 www.kamnarstvi-sedlak.cz

16. Jiří Jurčák

Na Gruntech 14, 763 11 Zlín – Lužkovice
 ☎ 777 733 337, jiri.jurcak@krby-kamna.com

17. Lubomír Smejkal

Veselý Žďár, 580 01 Havlíčkův Brod
 krby.smejkal@seznam.cz
 www.krby-kamna-smejkal.cz

18. David Jakubka

Teplice nad Bečvou 112, 753 01 Hranice
 kamnakrby@seznam.cz, www.kamnajakubka.cz

19. TECHNOKLIMA UH s.r.o.

Hradištská 95, 686 03 Staré Město
 krby@technoklima.cz, www.technoklima.cz

20. METAX KRBÝ s.r.o.

Videňská 262/125c, 619 00 Brno
 grepl@krby-metax.cz, www.krby-metax.cz

21. Želetavská kamna - Brabenec, spol. s r. o.

Pražská 168, 675 26 Želetava
 ☎ 568 455 238, 604 963 276
 bervidovae@brabenec.info
 www.brabenec.info
 www.zeletavska-kamna.cz

22. Kamnářství Milan Blaha

Příčná 140, 592 14 Nové Veselí
 ☎ 566 667 235, 602 786 353
 blaha_milan@seznam.cz, www.blahamilan.com

23. STAVEP Vaňha Pavel

Dolní novosadská 41/26, 770 12 Olomouc
 ☎ 585 751 810, 777 070 585
 info@krbyolomouc.cz, www.krbyolomouc.cz

24. Štěpán Jankovič

391 72 Sudoměřice u Bechyně 120
 ☎ 603 210 716, stepan.jankovic@seznam.cz
 www.kachlovakamna.kvalitne.cz

25. Jaromír Láznicka

Sokolovská 1, 586 01 Jihlava
 ☎ 604 244 218, kamna@laznicka.cz
 www.laznicka.cz

26. Jaromír Láznicka

Náměstí 178, 594 42 Měřín
 ☎ 773 575 255, kamna@laznicka.cz
 www.laznicka.cz

27. Kamnářství Jiří Mára

Jungmannova 535/7, 391 01 Sezimovo Ústí
 ☎ 724 251 744, mara@kachlovakamna.net
 www.kamnamara.cz

28. Kamnářství Maršík

K Háječku 224, 39701 Písek
 ☎ 776 158 414, marsikjan@seznam.cz
 www.krbymarsik.cz

29. Radek Peterka - kamnářství

K Sinoru 251/9, 301 00 Plzeň 10 - Lhota
 ☎ 605 355 327, radekpeterka@volny.cz
 www.krby-peterka.com

30. Stavebnictví, kamnářství D+J Jan Vosecký

Michalská 318, 391 65 Bechyně
 ☎ 602 155 682, vosecky.j@seznam.cz
 www.sporacek.cz

31. Centrum krbů - Jan Praus

Březovice 54, 508 01 Horice
 ☎ 603 293 711, info@centrumkrbu.cz
 www.centrumkrbu.cz

32. Jihočeské kamnářství – Jaroslav Prokop

Radětice 104, 391 65 Bechyně
 ☎ 732 736 434, info@jihoceskekamnarstvi.cz
 www.jihoceskekamnarstvi.cz

33. Kamnářství Horák

Družstevní 380, 294 41 Dobruška
 ☎ 603 271 255, horak.dobruška@gmail.com
 www.kamnarstvihorak.cz

www.kolem-kamen.cz

KAMNÁŘSTVÍ HRABEC

Pod Senovou 2750/46A
787 01 Šumperk
bohdan.hrabc@seznam.cz
www.kamnarstvi-hrabc.cz

Otevřené ohniště
s udrnou a vystavěným
plynovým grilem, kování
Řehulka, cihlový obklad
Klinker, ve spolupráci
s kamnářstvím Šimčík

podhorské kamnářství

TRADIČNĚ | ORIGINALNĚ.

LEOŠ ROŽNOVSKÝ

561 34 Výprachtice 148
tel. 799 797 185
podhorske-kamnarstvi@seznam.cz
www.podhorske-kamnarstvi.cz

Sporák s biotopeništem
a prosklenými dvířky,
umístěnými z chodby,
kachle K&K Poker
s oblými rohy, v efektní
matné glazuře Frog.
Kombinováno s hliněnou
omítkou Picas - písková.
V soklu umístěn tahový
systém, který zajišťuje
větší akumulaci.
Kromě vaření a pečení
tak i příjemně vytápí
obytnou kuchyni.

BRABENEC SPOL. S R.O.

Pražská 199
675 26 Želetava
prodejnabrno@brabeneec.info
+420 604 963 276
www.brabeneec.info
www.zeletavska-kamna.cz

Krbová kamna Herkules
kaplička MX 95 lahvově
zelená.

**JIHOČESKÉ KAMNÁŘSTVÍ
– JAROSLAV PROKOP**

Radětice 104, 391 65 Bechyně
732 736 434
info@jihoceskekamnarstvi.cz
www.jihoceskekamnarstvi.cz

Stavěné otevřené ohniště
se sporákem, udírnou
a pecí na pizzu, ková-
ní JOKR, ruční cihlová
dlažba

SPARTHERM[®]
Feuerungstechnik

Více na www.spartherm.cz

Kamnářovo ucho

Deep Purple: Fireball

Předjaří bývá v Británii tradičně sychravé. Ale únor a březen roku 1971 byly nezvykle teplé a příjemné. Nahrávání nového alba šlo dobře, venku zpívali ptáci a krb ve studiu sloužil spíš jako odpadkový koš pro muzikanty. Házeli do něj prázdné krabičky od cigaret, papírové kapesníky, kůrky od pizzy a Ian Paice hadříky, kterými si čas od času čistil činely a blány svých bubnů, protože pokud se neleskly jak boží oko, nic do něj nebylo a ostatní mívali pocit, že Ian prostě na špinavé bicí nedokáže zahrát to, co na ty dokonale vyleštěné. Krb to byl velký a stejně jako se plnily stopy na magnetofonových pásech, plnilo se i jeho obří topeniště. Sedm tracků bylo, jak se říká, v bedně, šest mělo svůj název a chybělo pojmeno-

vat titulní píseň a s ní i celé album. Toho rána se počasí obrátilo, začalo mrholit a od severu se přihnál studený vítr. Ptáci utichali, Ritchie Blackmore se nasydl, byl protivný ještě víc než obvykle a nic do něj nebylo. Ostatní posedávali, choulili se do svetřů a nadávali na tu náhlou změnu počasí. „*Tak aspoň spálíme ten bordel v krbu, ne?*“ povídá klávesák Jon Lord. Roger Glover si zrovna zapaloval doutníček, a tak jeho ruka s hořící sirkou místo do popelníku zamířila ke krbu. „*Čím ty svoje plechy vlastně pořád leštiš?*“ ptal se v tu chvíli Jon Ian. „*Hele, zkusil jsem všechno, ale nakonec se ukázalo, že nejlepší je čistej líh,*“ odpověděl Ian. Roger, kterému se právě podařilo zapálit kus papíru ležícího v krbu, se otočil: „*To chceš jako říct, že ty hadry v krbu...*“ Nedokončil. Zážeh, který nastal, si v ničem nezadal se startem nosné rakety Saturn na mysu Canaveral. Dům se zachvěl v základech a modrobílé plameny zavly v komíně. Právě se totiž vzňaly lanovy leštící hadříky. Pánové odskočili co nejdál od krbu a hnali se zběsile ke dveřím. Tam se ale srazili se zpěvákem Ianem Gillanem, který právě stejně zběsile vbíhal dovnitř. Byl se totiž trochu provětrat na zahradě. „*Pojďte se honem podívat na tu ohnivou kouli, která vylítla z komína a koule se po střeše!*“ volal nadšeně. A taky, že jo. Exploze totiž protáhla většinu toho, co bylo v krbu za celé nahrávání nastřádáno, mohutným komínem a vymrštila do volného prostoru. Plápolající koule se krátce vznesla k obloze, poté se snesla zpět na střechu a valila se po ní směrem dolů, do zahrady. Celá skupina ten úkaz po přestálém šoku už docela pobaveně sledovala z bezpečné vzdálenosti. Jen nasydlý Blackmore mumlal něco o nezodpovědných hovadech, která jsou schopna zničit jeho několikaměsíční práci, a dožadoval se zásahu hasičů, kteří by ten „*fireball*“ zlikvidovali. Ohnivá koule mezitím dopadla mezi záhony růží a dohořívala. Pánové se po sobě podívali a zdálo se, že mají jasno.

Tak takhle nějak podle našich zdrojů vznikl název titulní písně a zároveň jedné z nejvydařenějších hardrockových desek hudební historie. A byl u toho zase krb.

To ještě chlapi netušili, co je čeká příští rok při nahrávání písně *Smoke on the Water* ve švýcarském Montreaux.

www.silca-online.cz

**MODERNÍ STAVEBNÍ MATERIÁLY
PRO ÚSPĚŠNOU STAVBU KAMEN A KRBŮ**

Oficiální prodejce pro ČR:

EBK ERET BERNARD, s.r.o.
Sokolovská 2112 / 74c, 323 14 Píseň, Czech Republic
tel./fax: +420 377 538 787, tel.: +420 377 534 515
mobil: +420 723 361 638
e-mail: info@ebk.cz www.ebk.cz

Kamnářství Petr Sedlák
Malostranská 613, Stará Huť
+420 608 889 366
petr@kamnarstvi-sedlak.cz
www.kamnarstvi-sedlak.cz

Vladimír LAUBE – KRBÝ
www.laubekrby.cz

Kamnářství Horák
Dobruška
☎ 603 271 255
horak.dobruška@gmail.com

www.kamnarstvihorak.cz

KAMNÁŘSTVÍ MARŠÍK

K Háječku 224, 39701 Písek
☎ 776 158 414, marsikjan@seznam.cz
www.krbymarsik.cz

SGRAFITO spol. s r.o.

www.sgrafito.cz

České Budějovice

Krbystyle s.r.o.

Prodejna a showroom:
Klicperova 10, 150 00 Praha-Smíchov
Tel.: +420 725 500 009, +420 722 600 009
www.krby-style.cz

KAMNÁŘSTVÍ
HRABEC

Bohdan Hrabec
Pod Senovou 46a
787 01 Šumperk
bohdan.hrabec@seznam.cz
tel: 602 787 024
web: kamnarstvi-hrabec.cz

www.krbyhejna.cz

krby.hejna@gmail.com

☎ 775 288 027, 777 288 027

www.centrumkrbu.cz
Hořovice - Březovice 54 tel.: 493 691 311

Kamnářství
Tomáš Jíra

KAMNA
KRBÝ
PECE
SPORÁKY

www.tomasjira.cz

OHEŇ
V DOBRÝCH RUKOU

KRBÝ KAMNA TURÝNA

www.krby-turyna.cz

KRBÝ PELANT

U Stadionu 1190
434 01 Most
+420 602 347 979
info@krbypelant.cz
www.krbypelant.cz

PERTINGER

Pokud budete mít zájem odebrat časopis Kolem kamen, rádi vám zašleme fakturu pouze na poštovné a balné. Částka bude činit 100 korun bez DPH a zahrne všechna následující 4 čísla. **Objednávejte mailem na: casopis@dobre-remeslo.cz**

1990 – 2020

RODINNÉ KAMNÁŘSTVÍ
KOUTECKÝ
KARLOVY VARY

30 LET

**ZKUŠENOSTÍ A DOBRÉ PRÁCE
NEJVĚTŠÍ SHOWROOM V ZÁPADNÍCH ČECHÁCH
ZAKLADATEL CECHE KAMNÁŘŮ ČR**

Merklínská 14, 360 10 Karlovy Vary-Sedlec
☎ 353 926 356 | otevřeno pondělí - pátek 9 – 16 hodin

www.3xk.cz

Přidejte se k nám
na Facebooku [[@KolemKamen](https://www.facebook.com/KolemKamen)]
a Instagramu [[#kolem kamen](https://www.instagram.com/kolem kamen)]

Co čteme za kamny?

Miroslav Švandrlík: Sek a Zula

Když ke kořenům, tak se vši parádou a pořádně. Nejlépe až do pravěku. To si nejspíš už v šedesátých letech dvacátého století řekla autorská dvojice Neprakta - Švandrlík a vytvořila geniální komiks, v němž pravěcí sourozenci Sek a Zula prožívali společně se svými rodiči Pimem a Polou a tygříkem Drápkem všelijaká dobrodružství, jaká jen svět plný pravěkých tvorů může nabízet. Komiks začal vycházet v září 1968 na stránkách dětského časopisu Ohníček a zcela uchvátil generaci dnešních šedesátníků do té míry, že i socialističtí cenzori zpozorněli. A zpozorněli natolik, že po třech letech naznali, že pravěké švandy už bylo dost a 16. srpna 1971 vydávání komiksu stopli.

Téma se do Ohníčku vrátilo až v poněkud uvolněnějších letech osmdesátých, kdy oba autoři navázali na staré příběhy novým vyprávěním, které tentokrát zprostředkoval dychtivým čtenářům brontosaurus Punťa.

Říká se, že vše podstatné najdete v Bibli, a co v Bibli chybí, najdete ve Švejkovi. Robert Fulghum tvrdí, že všechno, co potřebuje opravdu znát, se naučil v mateřské školce. Náš kolega Karel Blažek je ale toho názoru, že mu k plnohodnotnému životu stačí pouze dva tituly - Rychlé šípy a Sek a Zula. Máte-li tedy ve své útlé knihovničce Bibli, Švejka, nějakého Fulghuma, Rychlé šípy a Seka a Zulu, nenechte se vyvést z rovnováhy nějakým přemoudřelým filozofem. Jste totiž plnohodnotným člověkem s dobrým a neotřesitelným základem.

Grazia Deledda: Ztracený chlapec

Klidně by se mohlo stát, tak jako se stalo nám, že si k obědu uvaříte něco dobrého z receptů inspirovaných jídly ze Sardinie, kávu už si odnesete do obývacího ke krbu a pustíte si ČRo3. A uslyšíte povídku ze Sardinie, která naprosto dokonale dokreslí sardinskou atmosféru. Trochu z jiného úhlu, protože ji napsala spisovatelka, která se na Sardinii narodila na konci 19. století, a její prózy vystihují pravý svéráz ostrova a jejího typicky vášnivého lidu a pro čtenáře 21. století mají nejspíš o to větší romantické kouzlo. Sama autorka prožila na ostrově 30 let svého života. Pocházela z poměrně zámožné selské rodiny, vychodila jen základní školu, jak už bývalo u děvčat v té době zvykem. Dál už se vzdělávala sama, především četbou knih, záhy začala psát vlastní povídky. Základem její inspirace byly romantické milostné příběhy a pověsti z rodné Sardinie, které však na pozadí drsné krásy a malebných zvyků ostrova zobrazovala s hlubokou psychologií postav, a životní drama svých hrdinů líčila jako odvěký mýtus.

To vše potvrzuje i povídková kniha Ztracený chlapec. Všechny příběhy v sobě mají hodně koření, které roste pouze na Sardinii, a doveďte ve svých finesách překvapit a zasáhnout. Úroveň autorčiných románů a novel neustále vzrůstala a roku 1926 obdržela spisovatelka Nobelovu cenu za literaturu. Což lze vyhodnotit tak, že se můžete narodit na odlehlém ostrově a získat jen základní vzdělání, ale pokud ve vás opravdu něco je, lze to dotáhnout pěkně daleko.

...už bude zima, alespoň doufáme, že po těch minulých nezáživných zimách konečně přijde něco velkého, mrazivého, při čem si budeme moci pořádně zatopit. Nevíme, jak vy, ale my „to máme rádi horké...“

A tak spolu oslavíme Vánoce hezky za kamny, uprostřed závějí, s meluzínou v komíně, silvestrovskou estrádou a filmy pro pamětníky v televizi. Budeme venčit své drahé psy a milé polovičky (nebo naopak?) na vymrzlých pláních, abychom se pak, s tvářemi rudými jak panenská jablíčka, vraceli do svých vyhřátých domovů, vytahovali buchty z trouby, otevírali oblíbené knihy a lahve vína, připravovali jednohubky, abychom nakonec usnuli před půlnocí, zády opření o vyhřátou stěnu kamen...

Tak jsme si to hezky vymalovali, a jestli bude zase v zimě patnáct nad nulou, tak už fakt nevíme...

Víte, že...

- pra je předpona, kterou jsme si zvykli označovat něco, co už je hodně dávno nebo je to hodně zastaralé a v podstatě nepotřebné (prababička, pranic...); čím víc pra v předponě použijeme, tím lépe
- pravěk je tradiční označení pro období dějin lidstva, ze kterého nejsou známy a nezachovaly se žádné písemné prameny, proto si toto období leckdo může vykládat po svém; současná mladá generace označuje pravěkem i věci, které jsou přibližně týden i méně staré
- pračlověk je považován za předchůdce současného člověka; měl by být dávno vyhynulý, ale v hojné míře se vyskytuje dodnes a ani se to nesnaží maskovat
- praoheň vznikl v pravěku náhodou, pravděpodobně po úderu blesku do suchého stromu; po úvodním zděšení si naši prapředkové uvědomili, že když se s ním citlivě zachází, může vyřešit řadu problematických věcí v jejich životě; skoro to vypadá, že tento druh poznání se už zase pomalu vrací, první na to přišli v Bavorsku

KRBY-KAMNA-TURÝNA

OHEŇ V DOBRÝCH RUKOU

specialista pro stavbu krbů a kamen | široká nabídka od prestižních výrobců
kamenná prodejna s více než 111 vzorky
komplexní služby od návrhu až po realizaci | důvěryhodné reference

www.krby-turyna.cz | ☎ 723 174 928

PremiumEdition

270 ° pohled do ohně bez hranic

Premium A-U-70h

úhel pohledu budoucnosti

- žádný rám vám nebrání ve výhledu
- skryté madlo
- masivní ocelový rám ve standardním provedení
- vylepšené spalování snižuje znečištění skla
- perfektní spalování díky vylepšenému přívodu vzduchu
- patentovaná technologie snadného čištění dvířek
- **Volitelně:** elektrický posuv dvířek, spalovací automatika, modul pro sekundární přívod vzduchu

